

รีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช

ECO TOURISM RESORT, NAKHON SI THAMMARAT

ปานุกา สุดใจ

PANUKA SUDJAI

วิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์

หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2558

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โครงการรื้อสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน
จังหวัดนครศรีธรรมราช
ชื่อนักศึกษา ภาณุภา สุดใจ
หลักสูตร สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
ปีการศึกษา 2558
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.กนกวรรณ อุสันโน

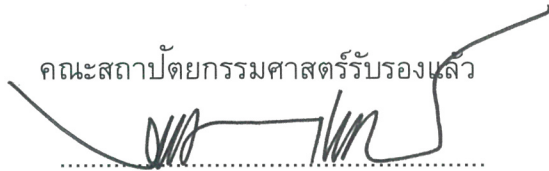
คณะกรรมการดำเนินงานวิทยานิพนธ์

ประธานคณะกรรมการ	
อาจารย์ ธีรบุญย์ ฉลองมณีรัตน์	
คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์	
คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา	คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ผศ.ธราดล เสาร์ชัย	อ.ชานินทร์ วรเนตร
ผศ.กนกวรรณ อุสันโน	อ.ศักดิ์ชัย ยวงตระกูล
ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ อัสวโกวิทวงศ์	

โดยคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบและผ่านการสอบแล้ว

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2559

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

(อาจารย์ ธีรบุญย์ ฉลองมณีรัตน์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

เมื่อวันที่ 1 เดือน ๖ พ.ศ. 2559

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : รีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชื่อนักศึกษา : ภาณุภา สุตใจ

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.กนกวรรณ อู่สันโน

หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีลักษณะที่สำคัญคือ เป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ประเพณี ที่มีต่อการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องเป็นความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวด้วย ซึ่งควรจะเน้นการพัฒนาและการจัดการ เฉพาะในแหล่งธรรมชาติซึ่งถือกันว่าเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อสนองตลาดการท่องเที่ยวเฉพาะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวที่แสวงหาความรู้และอยากเข้าไปมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวควบคู่ไปกับความเพลิดเพลินและความสัมพันธ์กับคนท้องถิ่น รวมทั้งให้ประโยชน์กลับคืนไปสู่แหล่งท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่น

การทำวิทยานิพนธ์โครงการรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อการท่องเที่ยวที่อนุรักษ์ธรรมชาติ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีความน่าสนใจและอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชน กิจกรรมภายในโครงการจะมีทั้งส่วนของวัฒนธรรมและทรัพยากรในชุมชน แหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมแตกต่างกัน

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาโครงการ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มเฉพาะ ถือเป็นกรท่องเที่ยวกลุ่มเฉพาะรูปแบบหนึ่งที่ตอบกระแสอนุรักษ์ธรรมชาติและตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ซึ่งกิจกรรมภายในโครงการ เป็นกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ธรรมชาติ โครงการรีสอร์ทจึงเป็นโครงการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพักผ่อนกับธรรมชาติ ให้ความสำคัญทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการศึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือในการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ ทั้งในส่วนภาคการศึกษาข้อมูลและภาคออกแบบจากบุคคลและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้าพเจ้าขอขอบคุณในความเมตตากรุณา ความเสียสละที่มีต่อข้าพเจ้าตลอดเวลาในการศึกษาออกแบบวิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม จนสำเร็จลุล่วง เป็นผลงานวิทยานิพนธ์การออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่สมบูรณ์ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกวรรณ อุสันโน	(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธราดล เสาร์ชัย	(คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์)
อาจารย์ ธานินทร์ วรรณตร	(คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์)
อาจารย์ ศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	(คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์)
กรมโยธาธิการ จังหวัดนครศรีธรรมราช	(หน่วยงานให้ข้อมูลและสัมภาษณ์)
องค์การบริหารส่วนตำบลกำโลน	(หน่วยงานให้ข้อมูลและสัมภาษณ์)
ศูนย์การท่องเที่ยวหมู่บ้านคีรีวง	(หน่วยงานให้ข้อมูลและสัมภาษณ์)
กรมแผนที่ทหาร กรุงเทพมหานคร	(หน่วยงานให้ข้อมูลและสัมภาษณ์)
นายสุรพล สุดใจ	(ผู้ให้ทุนทรัพย์ในการศึกษา)
นางจรรุรัตน์ สุดใจ	(ผู้ให้ทุนทรัพย์ในการศึกษา)
นายจรัญ คงตุก	(ผู้ให้ทุนทรัพย์ในการศึกษา)
นายชานน สุดใจ	(ผู้ช่วยตัดหุ่นจำลอง)
นางสาวกรกช คำศรี	(ผู้ช่วยตัดหุ่นจำลอง)

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ..... 1

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา..... 1

1.3 ขอบเขตของการศึกษา..... 1

1.4 วิธีการศึกษา..... 2

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของการศึกษาโครงการ..... 2

บทที่ 2 วิเคราะห์โครงการ

2.1.1 การอภิปรายบริบทพื้นที่..... 3

- การคมนาคม..... 4
- ลักษณะภูมิประเทศ..... 4
- การปกครองและประชากร..... 5
- แหล่งน้ำ 6
- ทรัพยากรธรรมชาติ 6
- ด้านการสาธารณสุขและสาธารณสุขปโภค 6
- การศึกษา 6
- ศาสนา 6

2.1.1.1 ด้านภูมิศาสตร์ 6

2.1.1.2 ด้านสังคม วัฒนธรรม 7

2.1.2 การเลือกที่ตั้ง 8

- 2.1.2.1 site Analysis..... 8
  - ที่ตั้งโครงการ Site 1 9
  - ที่ตั้งโครงการ Site 2 11
  - ที่ตั้งโครงการ Site 2 13
- 2.1.2.2 การวิเคราะห์สภาพภูมิอากาศ 16
- 2.1.2.3 การวิเคราะห์สภาพพื้นที่ 16
- 2.1.2.4 สภาพอุทกวิทยา 18

2.1.3 ข้อมูลกรณีศึกษาทางสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องหัวข้อโครงการ 20

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.1.3.1 กรณีศึกษาที่ 1	18
2.1.3.2 กรณีศึกษาที่ 2	19
2.1.3.3 กรณีศึกษาที่ 3	19
2.1.3.4 กรณีศึกษาที่ 4	20
2.1.3.5 กรณีศึกษาที่ 5	22
2.1.3.6 กรณีศึกษาที่ 6	23
2.1.3.7 กรณีศึกษาที่ 7	26
2.1.3.8 กรณีศึกษาที่ 8	27
2.1.4 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	28
2.1.4.1 ทรัพยากรธรรมชาติ	28
2.1.4.2 กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มอาชีพของชุมชน	30
2.1.5 บทนิยาม	31
2.1.6 ข้อกำหนด	31
บทที่ 3 การวิเคราะห์เนื้อหาโครงการ	
3.1 การพัฒนาประเด็นโจทย์การออกแบบ	32
3.1.1 นิเวศน์สิ่งแวดล้อม	32
3.1.2 นิเวศน์วัฒนธรรม	32
3.2 สรุปองค์ประกอบของความยั่งยืนที่นำไปใช้กับโครงการ	33
บทที่ 4 วิเคราะห์เนื้อหาโครงการ	
4.1 การกำหนดโปรแกรม	
4.1.1 ลักษณะโครงการและกิจกรรมโครงการ	32
4.1.2 องค์ประกอบหลักของโครงการ	37
4.1.2.1 องค์ประกอบหลักของโครงการ	37
4.1.2.2 องค์ประกอบรองของโครงการ	37
4.1.3 การวิเคราะห์ผู้ใช้อยู่	39
4.1.3.1 จำนวนนักท่องเที่ยวในโครงการ	39
4.1.3.2 จำนวนบุคลากรในโครงการ	39
4.1.3.3 สรุปจำนวนผู้ใช้โครงการ	41

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.1.4 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอย.....	44
4.1.4.1 พื้นที่ใช้สอยในโครงการ	44
4.1.5 การอภิปรายองค์ประกอบอื่นๆ	51
4.2 การนำไปใช้ในองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม	55
4.2.1 การกำหนดที่ว่างและส่วนปิดล้อม	55
4.2.2 การใช้วัสดุ	56
4.2.3 การกำหนดโครงสร้างและการก่อสร้าง	56
4.2.4 การวิเคราะห์งานระบบอาคาร	57
บทที่ 5 ขั้นตอนในการออกแบบ	
5.1.แนวความคิดในการออกแบบ.....	61
5.2.วิเคราะห์พื้นที่ตั้งเพื่อใช้ในการออกแบบ.....	61
5.3.การจัดวางโซนนิ่งของอาคาร (Zoning).	64
5.4.การออกแบบอาคาร.....	66
5.4.1. LAY OUT	67
5.4.2. 1st FLOOR PLAN	68
5.4.3. 2nd FLOOR PLAN	69
5.4.4. 3rd FLOOR PLAN	70
5.4.5. TYPICAL PLAN	71
5.4.6. SECTION	72
5.4.7. ELVETION.....	73
5.4.8. PRESPECTIVE	74
บรรณานุกรม	76
ประวัติอาจารย์ที่ปรึกษา	
ประวัติผู้เขียน	

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
2.1 ภาพแสดงอาณาเขตชุมชน.....	5
2.2 ภาพแสดงมุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 1.....	9
2.3 ภาพแสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 1.....	10
2.4 ภาพมุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 2.....	11
2.5 ภาพแสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 2.....	12
2.6 มุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 3	13
2.7 แสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 3	14
2.8 แสดงบริเวณป่าในพื้นที่ตั้งโครงการ	17
2.9 โครงการ เดอะ ท้องทราย เบย์	18
2.10 โครงการอลิลา อุบุด และอลิลา แมงกิส	19
2.11 โครงการ โซนี่วา ฟุชิ บาย ซิกซ์เซ็นส์เซส	20
2.12 ห้องพักแบบที่ 1	21
2.13 ห้องพักแบบที่ 2	21
2.14 ห้องพักแบบที่ 3	22
2.15 โครงการ โทปาส อีโคลอดจ์, ซาปา	22
2.16 โครงการ ชุมพรคานานารีรีสอร์ท	23
2.17 โครงการ โซนี่วา คีรี บาย ซิกซ์เซ็นส์	24
2.18 โครงการ Bambu Indah เมือง Ubud บาห์ลี อินโดนีเซีย	25
2.19 โครงการ Muthi maya forest pool villa resort (Nakorn Ratchasima, Thailand).....	26
2.20 โครงการ FOUR SEASONS RESORT LANGKAWI	27
2.21 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในชุมชน	28
2.22 แสดงเส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาหลวง	29
4.1 ผังแสดงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	42
4.2 ภาพแสดงความลาด	52
4.3 ภาพแสดงทางลาดแบบตรง	52
4.4 ภาพแสดงลักษณะทางลาด 90 องศา	53
4.5 ภาพแสดงลักษณะทางลาด 180 องศา	53
4.6 ภาพแสดงรูปแบบการจอดรถทั่วไป	54
4.7 ภาพแสดงตัดแนวกันเสียง	55
4.8 ภาพแสดงช่วงเวลาลมมรสุม	55
4.9 ภาพแสดงภาพแสดงระบบไฟฟ้ากำลังแบบ Sub-station.....	57

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 ตารางเปรียบเทียบจำนวนบุคลากรต่อห้องพัก.....	39
4.2 ตารางแสดงการแบ่งอัตรากำลังคนในส่วนงานต่าง ๆ.....	39
4.3 ตารางแสดงจำนวนบุคลากรของโครงการ จำแนกตามหน้าที่รับผิดชอบ.....	40
4.4 ตารางสรุปจำนวนผู้ใช้โครงการ.....	41
4.5 ตารางแสดงเวลาการทำงานของส่วนต่างๆ.....	43
4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ.....	44
4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ (ต่อ).....	45
4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ (ต่อ).....	46
4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ (ต่อ).....	47
4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ (ต่อ).....	48
4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ (ต่อ).....	49
4.7 ตารางแสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการ.....	50
4.7 ตารางแสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการ (ต่อ).....	51

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

การท่องเที่ยวนั้นถูกยกให้เป็นปรากฏการณ์สำคัญในสังคมไทย ซึ่งปัจจุบันพบว่า ชุมชนท้องถิ่นต่างๆของประเทศไทยได้พยายามใช้การท่องเที่ยวเป็นแผนการสำหรับพัฒนาท้องถิ่นจากการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นจึงเกิดการใช้ทรัพยากร ที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น อาจทำลายระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ส่งผลกระทบต่อที่ได้รับในพื้นที่ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมการเมืองและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน

นครศรีธรรมราช นับเป็นจังหวัดหนึ่งของภาคใต้ที่มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์และหลากหลาย ทั้งทะเล ภูเขา ประเพณีวัฒนธรรม และวิถีชีวิตอันควรค่าแก่การเรียนรู้และสัมผัสของผู้มาเยือนแต่บรรยากาศการท่องเที่ยวในจังหวัดไม่ค่อยคึกคักมากนัก หากมีการพัฒนาคุณภาพ และพัฒนาให้เกิดมูลค่าเพิ่มของสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้กิจกรรม ดึงเอกลักษณ์ภูมิประเทศ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขึ้นมา และต้องพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม ระบบบริการ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การเตรียมความพร้อมในการรองรับและการวางแผนจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับทรัพยากรและวิถีชุมชน จะช่วยให้การจัดการท่องเที่ยวดำเนินไปบนพื้นฐานการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรอันเป็นทุนของชุมชน และการเสริมสร้างความเข้มแข็งและความภาคภูมิใจในทรัพยากรวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของชุมชน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษางานออกแบบอาคารประเภทรีสอร์ท ที่มีลักษณะสถาปัตยกรรมเชิงนิเวศ
2. เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ที่ดินการวางผังอาคาร ให้สอดคล้องกับภูมิประเทศโดยรอบที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
3. ศึกษาเอกลักษณ์ของอาคาร ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษากิจกรรมภายในโครงการ กิจกรรมที่ไม่เร่งรีบและใช้การออกแรงที่น้อย ไม่มีความเสี่ยง
2. ศึกษาหลักการออกแบบสถาปัตยกรรมที่มีสภาวะน่าสบาย

- ศึกษาปัจจัยภูมิประเทศ แต่ละภูมิภาคมีลักษณะแตกต่างกันส่งผลให้ลักษณะสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยแตกต่างกันด้วย
  - ศึกษาปัจจัยภูมิอากาศ ปริมาณแสงอาทิตย์ อุณหภูมิความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณน้ำฝน การตกของฝน ลม
3. ศึกษาวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ศึกษารายละเอียดวัสดุทางเลือกและวัสดุทดแทน
4. การศึกษาเกี่ยวกับที่ตั้งของโครงการ
- การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานที่ตั้งโครงการ เช่น ปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรม
  - ศึกษาหลักการในการเลือกทำเลที่ตั้งโครงการที่เหมาะสม โดยมีการเปรียบเทียบความเหมาะสมตามเกณฑ์ต่างๆที่ใช้ได้ในการประเมิน

1.4 วิธีการศึกษา

1.5.1 การศึกษาข้อมูลและทฤษฎีทางสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโครงการที่ยั่งยืน

1.5.2 การนำกระบวนการทางวัฒนธรรมของคนในพื้นที่มาใช้กับโครงการ

1.5.3 การสำรวจและเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ด้านวิถีชีวิต สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ประวัติศาสตร์ชุมชนของคนที่มีความสัมพันธ์กับบริบทเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบโครงการ

1.5.4 การนำกระบวนการของการศึกษาโครงการ ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาสร้างโปรแกรมการออกแบบสถาปัตยกรรมในโครงการ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของการศึกษาโครงการ

1.5.1 ได้รับความรู้เกี่ยวกับประเภทอาคารรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1.5.2 ได้เข้าใจถึงกระบวนการเก็บข้อมูล เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ นำไปสู่การออกแบบสถาปัตยกรรม

1.5.3 ได้เข้าใจองค์ประกอบหลัก-องค์ประกอบรอง และการนำไปใช้ภายในโครงการของอาคารประเภทรีสอร์ท

1.7.4 สามารถออกแบบอาคารให้เหมาะกับลักษณะภูมิประเทศ รวมไปถึงการเลือกใช้โครงสร้าง ระบบอาคาร และการใช้วัสดุที่เหมาะสมแก่โครงการ สภาพที่ตั้งโดยรอบ

บทที่ 2

การวิเคราะห์โครงการ

2.1 การศึกษาบริบท

2.1.1 การอภิปรายบริบทพื้นที่

ประวัติชุมชนบ้านคีรีวง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชคีรีวงเป็นชุมชนเล็กๆ ตั้งอยู่ในที่ราบหุบเขาของเทือกเขานครศรีธรรมราช พื้นที่ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นชุมชนที่มีประวัติศาสตร์เก่าแก่และน่าภูมิใจในความเป็นมา ความกล้าหาญ ความอดทนและการต่อสู้ของบรรพบุรุษที่นับย้อนไปได้กว่า 200 ปีที่ผ่านมา เดิมชุมชนคีรีวง มีชื่อเรียกว่า “บ้านขุนน้ำ” เหตุเพราะมีพื้นที่อยู่ใกล้ต้นน้ำจากยอดเขาหลวง ในเทือกเขานครศรีธรรมราช ทำให้มีลำคลองไหลผ่านกลางหมู่บ้านตลอดปี ถึง 3 สาย คือ คลองปง คลองท่าหา และคลองท่าชาย ซึ่งไหลมาบรรจบกันที่หน้าหมู่บ้าน เรียกว่า คลองท่าดี แล้วไหลไปสู่เมืองนครศรีธรรมราช ออกทะเลที่ปากนคร มีระดับน้ำลึกเพียงพอสำหรับใช้เป็นเส้นทางขนส่ง สัญจรไปมาได้ นอกจากนี้หมู่บ้านอื่นๆ ที่ตั้งอยู่บนเทือกเขาใกล้ต้นน้ำก็ใช้คำว่า “ขุนน้ำ” นำหน้าชื่อชุมชนเหมือนกัน เช่น ขุนน้ำเขาแก้ว ขุนน้ำท่าจิว ขุนน้ำกำโลน เป็นต้น

ต่อมาชื่อหมู่บ้านถูกเปลี่ยนเป็นบ้าน “คีรีวง” ซึ่งมีความหมายว่า “บ้านที่อยู่ในวงล้อมของภูเขา” ตามชื่อวัดที่สร้างขึ้นมา และอยู่ในเขตปกครองท้องถิ่นของตำบลกำโลนสืบมาจนถึงปัจจุบัน กลุ่มผู้ตั้งรกรากครั้งแรกนั้น เป็นกลุ่มที่อพยพเข้ามาประมาณ 7 ตระกูล

บรรพบุรุษของชาวคีรีวง ที่เข้ามาตั้งรกรากเป็นกลุ่มแรก เป็นบรรดาไพร่ที่หลบหนีการเกณฑ์ทหารเพื่อไปรบที่เมืองไทรบุรี (มาเลเซียในปัจจุบัน) สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น (สมัยรัชกาลที่ 1 – 2) จึงได้ชักชวนกันเดินลัดเลาะเรื่อยมาตามคลองขุนน้ำ จนกระทั่งมาถึงที่ราบเล็กๆ ระหว่างหุบเขา ซึ่งมีภูเขาล้อมรอบไว้หมดทุกด้าน มีทำเลที่ยากต่อการถูกติดตาม และยังเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีลำน้ำไหลผ่านตลอดปี บรรดาไพร่กลุ่มน้ำจึงพร้อมใจกันจับจองพื้นที่บริเวณที่ราบระหว่างหุบเขาแล้วถางสร้างที่พักอาศัยอยู่รวมกันเป็นชุมชนเล็กๆ และปลูกผลไม้ขึ้นไปตามริมฝั่งคลองทั้ง 3 ด้าน คือเขาหอยสังข์ เขายอดเพล และเขาหลวง โดยปลูกพันธุ์ไม้หลายชนิดไว้ร่วมกับพันธุ์ไม้ธรรมชาติบริเวณเชิงเขา เกิดเป็นรูปแบบที่เลียนวิถีธรรมชาติผลไม้ที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ มังคุด ทุเรียนพื้นบ้าน ลางสาด ลองกอง ขนุน กัลยงจำปาตะ สะตอ หนาม พลู ลูกเนียง ฯลฯ โดยเฉพาะมังคุดเป็นผลไม้ที่มีชื่อเสียงมากของบ้านคีรีวง ชาวบ้านชวนให้มาเยือนหมู่บ้านในช่วงฤดูฝน เพราะถ้าพักในหมู่บ้าน (แบบโฮมสเตย์) จะได้กินมังคุดที่เก็บเองจากต้น กินเท่าไรก็ได้ ไม่คิดเงินแต่ขอให้เก็บเปลือกมังคุดมาให้เจ้าของด้วย เพราะเปลือก

มังคุดจะถูกนำไปทำสบู่และแชมพูมีสรรพคุณในการรักษาโรคเกี่ยวกับผิวหนังหลายอย่าง แต่ในช่วงที่ไม่ใช่หน้ามังคุด ไปเมืองนครฯ ต้องหามังคุดอ่อนเสียบไม้กิน (ชาวนครฯ เรียกว่า“มังคุดคัต”) มังคุดอ่อนเป็นมังคุดที่ออกนอกฤดูกาลและหล่นก่อนวัย ชาวบ้านจะนำมาแกะเปลือกเอาเนื้ออ่อนข้างในแช่น้ำเกลือเพื่อไม่ให้ดำแล้วเสียบไม้ โดยเฉพาะในตัวเมืองนครฯ ชาวคีรีวง เรียกสวนผลไม้ของตนเองว่า “สวนสมรม” (ผสม + รวม) เป็นแนวทางการผลิตที่พึงพิงธรรมชาติ ใช้เทคโนโลยีแบบเรียบง่าย ให้ต้นไม้ดูแลกันเอง ไม่มีปัญหาการแพร่ระบาดของโรคแมลง ไม่จำเป็นต้องใช้ปุ๋ยและสารเคมีใด ๆ ชาวบ้านส่วนใหญ่จึงยังคงยึดอาชีพสวนสมรมเป็นอาชีพหลักจนถึงปัจจุบัน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2505 พ.ศ. 2518 และ พ.ศ.2531 ได้เกิดอุทกภัย และถือได้ว่าอุทกภัยเมื่อ พ.ศ. 2531 (21 พฤศจิกายน 2531) เป็นมหันตภัยที่ร้ายแรงที่สุดเท่าที่ชาวคีรีวงเคยประสบมา บ้านคีรีวงประสบเหตุน้ำป่าไหลหลาก เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมอันเนื่องมาจากฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานานถึง 13 วัน น้ำป่าทะลักพร้อมดินโคลน ทลาย และมีท่อนซุงมหึมาจากเทือกเขาหลวง จากการทำไม้สัมปทานไหลทะลักเข้าหมู่บ้านทางคลองท่าดี เข้ากัดเซาะพื้นดินและทะลักเข้าทำลายหมู่บ้าน โดยทับถมทำลายบ้านเรือน โบสถ์ วิหาร โรงเรียน บ้านเรือนถูกน้ำพัดพาหายไปนับร้อยหลัง ซึ่งจากเหตุการณ์ในครั้งนี้ชาวคีรีวงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานเงินมากกว่า 100 ล้านบาท เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาน้ำในการป้องกันภัยพิบัติทางน้ำในระยะยาว

ภายหลังก่ออุทกภัยในปี พ.ศ. 2531 ลักษณะทางกายภาพของชุมชนเปลี่ยนแปลงไป สายน้ำเปลี่ยนทิศทาง มีความคดเคี้ยวลดลง ไหลตัดผ่านตรงกลางหมู่บ้าน แบ่ง ชุมชนออกเป็นสองฝั่งคลองประกอปกกับระยะนั้นเป็นช่วงที่กระทรวงมหาดไทยต้องการแบ่งเขตการปกครองพื้นที่ซึ่งมีประชากรหนาแน่นเป็นหมู่บ้านใหม่ ชุมชนคีรีวงจึงถูกแบ่งเป็น 4 หมู่บ้าน คือ บ้านคีรีวง หมู่ที่ 5 บ้านคีรีทอง หมู่ที่ 8 บ้านขุนคีรี หมู่ที่ 9 และบ้านคีรีธรรม หมู่ที่ 10 มาถึงปัจจุบัน

- การคมนาคม

ปัจจุบันตำบลกำโลนมีถนนสายหลัก 3 สาย โดยถนนบางส่วนเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และมีถนนติดต่อระหว่างตำบลและหมู่บ้านต่าง ๆ

นอกจากนี้การเดินทางจากตัวเมืองนครศรีธรรมราชไปยังชุมชนคีรีวงโดยทางรถยนต์ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 45 นาที ตามทางหลวงจังหวัดนครศรีธรรมราช – อ่าเภอลานสกา ซึ่งมีระยะทางประมาณ 26 กิโลเมตร มีถนนแยกเข้าบ้านคีรีวงอยู่ทางขวามือประมาณหลักกิโลเมตรที่ 18 ถนนดังกล่าวเป็นเส้นทางคมนาคมที่ใช้เดินทางเข้าออกหมู่บ้าน สุดปลายที่หมู่ 10 บริเวณวัดคีรีวง

- ลักษณะภูมิประเทศ

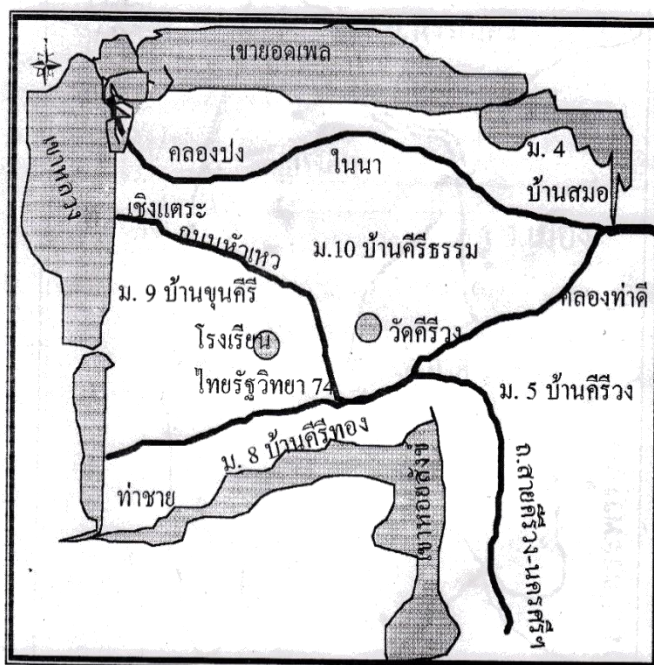
เป็นที่ราบเชิงเขา ตั้งอยู่ในหุบเขาของเทือกเขานครศรีธรรมราช (เขาหลวง) ซึ่งในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาหลวงและเขตกาสวนแห่งชาติ บ้านเรือนของราษฎรตั้งอยู่

ในพื้นที่ราบเชิงเขา มีลำคลองธรรมชาติจำนวน 5 สาย คือคลองปง คลองใหญ่ คลองท่าชาย คลองลำงา ไหลมาบรรจบรวมกันเป็นลำคลองสายหลัก คือ คลองท่าดี (ขุนน้ำ)

ชุมชนคีรีวงประกอบด้วย ๔ หมู่บ้าน คือ บ้านคีรีวง (หมู่ที่ ๕) บ้านคีรีทอง(หมู่ที่ ๘) บ้านขุนคีรี (หมู่ที่ ๙) และบ้านคีรีธรรม (หมู่ที่ ๑๐) ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช และตำบลกำโลนตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอลานสกา ประมาณ ๙ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งตำบลประมาณ ๙๐.๔๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๓๘,๑๕๐ ไร่

ชุมชนคีรีวงมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	จดยอดเขาเพล
ทิศใต้	จดเทือกเขาหอยสังข์
ทิศตะวันออก	จดหมู่ที่ ๔ บ้านวัดสมอ
ทิศตะวันตก	จดเขาหลวง

ภาพที่ 2.1 : ภาพแสดงแผนที่อาณาเขตชุมชนบ้านคีรีวง

ที่มา : ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้านคีรีวง

- การปกครองและประชากร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็นเทศบาลตำบล 2 แห่ง คือ เทศบาลตำบลลานสกาและเทศบาลตำบลขุนทะเลมีองค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลลานสกา องค์การบริหารส่วนตำบลท่าดี องค์การบริหารส่วนตำบลกำโลน อบต.กำโลน อำเภอลานสกา จังหวัด

นครศรีธรรมราช แบ่งการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 8818 คน แยกเป็นชาย 4340 คน หญิง 4478 คน

- แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำคลอง, ลำห้วย 5 แห่ง แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ฝาย 2 แห่ง บ่อน้ำตื้น 25 แห่ง ประปาภูเขา 6 แห่ง ประปาผิวดิน 1 แห่ง

- ทรัพยากรธรรมชาติ

สภาพพื้นที่เป็นเทือกเขาที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรป่าไม้ อยู่ในเขตเทือกเขาหลวง ตำบลเขาแก้ว ตำบลกำโลน และตำบลลานสกา ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีแหล่งน้ำที่สำคัญ เป็นเส้นเลือดหล่อเลี้ยงอยู่ 2 สาย คือ คลองท่าดี และคลองเขาแก้ว มีพื้นที่เป็นเขตป่าไม้ที่สำคัญคือ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาหลวงเนื้อที่ 46,950 ไร่

ปัจจุบันประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเขาหลวง และอุทยานแห่งชาติน้ำตกโยงไปบางส่วนเนื้อที่ 24,775 ไร่ คงเหลือเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเนื้อที่ 22,175 ไร่ พื้นที่ป่าถาวร 177,609 ไร่

- ด้านการสาธารณสุขและสาธารณสุขปโมค

- สถานีอนามัยประจำตำบล/ หมู่บ้าน 2 แห่ง

- สถานพยาบาลและการผดุงครรภ์เอกชน 2 แห่ง

เดิมชุมชนบ้านคีรีวงไม่มีสถานที่รักษาพยาบาล เมื่อชาวคีรีวงเจ็บป่วยจะใช้วิธีการรักษาด้วยภูมิปัญญาหมอชาวบ้าน โดยใช้สมุนไพรในท้องถิ่นมารักษาโรค

- การศึกษา

โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 22 แห่ง ครู จำนวน 263 คน นักเรียน จำนวน 3,850 คน

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 6 แห่ง ครู จำนวน 97 คน นักเรียน 1,306 คน

- ศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ของชาวคีรีวง นับถือศาสนาพุทธ มีวัด/ สำนักสงฆ์ 5 แห่ง ดังนั้นประเพณีและวัฒนธรรมจึงไม่แตกต่างไปจากพุทธ

นอกจากนี้งานบุญที่ถือเป็นประเพณีที่ชาวคีรีวงต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ได้แก่ งานทำบุญเดือนสาม เดือนห้า (บุญเดือน 5 สงกรานต์) งานเข้าพรรษา (บุญเดือน 8) งานบุญวันสารท (บุญเดือน 10) และงานบุญออกพรรษา (บุญเดือน 11) ตักบาตรเทโวโรหณะ และชักพระ งาน 22 พฤศจิกายนรำลึก (บุญเดือน 12)

2.1.1.1 ด้านภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ ชุมชนคีรีวงตั้งถิ่นฐานอยู่บนพื้นที่ราบแอ่งกระทะระหว่างภูเขา และมีภูเขาที่สำคัญ ๆ ในพื้นที่ ได้แก่ เขาใหญ่ เขาหน้าล่อน และเขาสนหวั่น นอกจากนั้น ชุมชนคีรีวงมีแม่น้ำลำธารสายหลัก ได้แก่ คลองลำงาและคลองท่าชาย ซึ่งไหลผ่านบ้านคีรีทองและไหลไปบรรจบกับคลองปงบริเวณบ้านคีรีธรรมกลายเป็น “คลองขุนน้ำ” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นคลองท่าดี

ชุมชนคีรีวงตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบคาบสมุทรอินโดจีน และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ทั้งจากฝั่งทะเลอันดามันและฝั่งอ่าวไทย ทำให้ชุมชนคีรีวงมีฤดูกาลเพียง ๒ ฤดูกาล คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน

โดยในช่วงฤดูร้อนอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน อันเป็นช่วงปลายลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีฝนตกน้อยและอุณหภูมิสูง

ส่วนในช่วงฤดูฝน สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ช่วง คือ

- ช่วงแรกอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม มีฝนตกไม่มากนัก เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดมาจากทะเลอันดามัน และมีฝนตกไม่มากนัก
  - ช่วงที่สองอยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดมาจากทะเลจีนใต้ และมีฝนตกหนัก จากสภาพภูมิอากาศดังกล่าวข้างต้น ทำให้พื้นที่ในชุมชนคีรีวงมีปริมาณน้ำฝนอยู่ในเกณฑ์สูง กล่าวคือ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยถึง ๒,๓๘๑.๓ มิลลิเมตรต่อปี
- พืชพันธุ์ที่ปลูกกลุ่มน้ำท่าดี แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่เป็นป้าธรรมชาติดั้งเดิม และบริเวณพื้นที่ใช้ประโยชน์ของราษฎร ซึ่งเป็นสวนผลไม้แบบผสม ในส่วนของป้าธรรมชาติ ซึ่งพบอยู่ตอนบนในที่สูง และห่างจากหมู่บ้าน ได้แก่ ป่าดิบชื้น ป่าดิบเขาป่ารุ่ม หรือป่าไผ่ ในส่วนพื้นที่เชิงเขาเป็นพื้นที่ใช้ประโยชน์ของราษฎร มีการทำสวนผลไม้แบบผสม

2.1.1.2 ด้านสังคม วัฒนธรรม

ชาวบ้านส่วนใหญ่ทำการเกษตรบนพื้นที่เชิงเขาในรูปแบบสวนผสมผสาน ซึ่งเรียกเป็นภาษาท้องถิ่นว่า “สวนสมรม” โดยในสวนสมรมนั้นจะมีการปลูกพืชหลายชนิดไว้ในแปลงเดียวกัน เช่น สะตอ มังคุด ทุเรียน หมากรุก พลู ลูกเหียง เป็นต้น

ชาวคีรีวงร้อยละ ๖๘ มีงานทำตลอดปีและมีช่วงว่างจากการประกอบอาชีพประมาณ ๓ เดือน ซึ่งชาวบ้านจะรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม เช่น แปรรูปผลผลิต ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน ได้แก่ ผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ กลุ่มลายเทียนบาติกจากสีธรรมชาติ กลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้าน กลุ่มแปรรูปน้ำผลไม้ กลุ่มสมุนไพร กลุ่มแม่บ้านทุเรียนกวน เป็นต้น

อาชีพเสริมที่นิยมอีกอาชีพหนึ่งคือ การรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นการจ้างงานในสวนสมรม เช่น ดายหญ้า เก็บเกี่ยวผลผลิต ตัดแต่งกิ่งไม้ในสวน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอาชีพเสริมด้านการบริการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยชาวบ้านทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ ให้ความรู้เรื่องวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของคนในชุมชนแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงเป็นผู้นำทางเพื่อศึกษาธรรมชาติและพักแรมนอุทยานแห่งชาติเขาหลวง นอกจากนี้ยังให้บริการที่พักในชุมชน (Home Stay) ซึ่งดำเนินการโดยชมรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านคีรีวง ทำให้ชุมชนคีรีวงได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑

2.1.2 การเลือกและวิเคราะห์ที่ตั้ง

2.1.2.1 site Analysis

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกทำเลที่ตั้งโครงการ

Location A บ้านคีรีทอง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่รกร้างเป็นจำนวนมากตั้งอยู่บริเวณคลองท่าดีกับคลองท่าชาย เป็นพื้นที่ใกล้ทางน้ำหลากจากบริเวณเขาหลวงมากที่สุด

Location B บ้านคีรีวง ตั้งอยู่ใกล้กับบริเวณชุมชน ทำให้สะดวกต่อการเดินทาง เป็นเนินเขาเล็กน้อย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตร

Location C บ้านขุนคีรี

ตารางที่ 2.1 ตารางการให้คะแนนพิจารณาทำเลที่ตั้งโครงการ

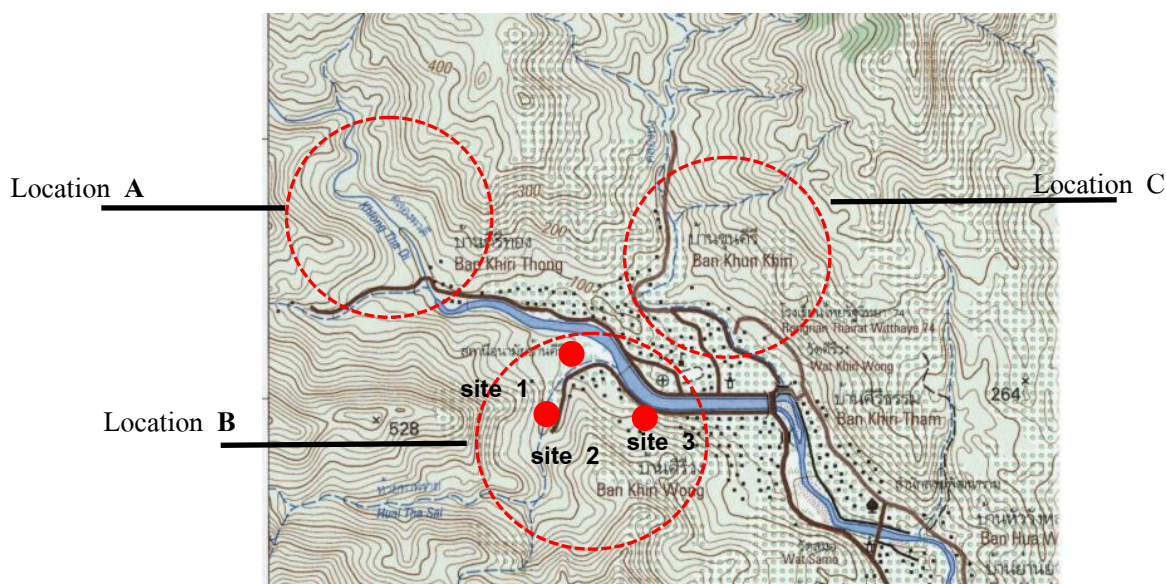
เกณฑ์ในการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	Location A บ้านคีรีทอง		Location B บ้านคีรีวง		Location C บ้านขุนคีรี	
		คะแนน	รวม	คะแนน	รวม	คะแนน	รวม
ใกล้แหล่งน้ำ	6	4	24	5	30	5	30
พื้นที่ไม่มีน้ำหลาก	5	2	10	4	20	3	15
มุมมอง	4	3	12	5	20	4	16
มีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ	3	4	12	4	12	5	15
การเข้าถึง	2	2	4	3	6	5	10
ความสะดวกและความพร้อมของทำเลที่ตั้ง	1	4	4	4	4	3	3
รวม			66		92		89

หมายเหตุ : ค่าน้ำหนักพิจารณาความสำคัญในการส่งผลกระทบต่อโครงการ

การเปรียบเทียบทำเลที่ตั้งโครงการ

บริเวณตำบลกำโลน

มีพื้นที่ทั้งหมด 56.2 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบเชิงเขา มีลำคลองธรรมชาติจำนวน 5 สาย คือคลองปง คลองใหญ่ คลองท่าชาย คลองลำงา ไหลมาบรรจบรวมกันเป็นลำคลองสายหลัก คือ คลองท่าดี (ขุนน้ำ) และคลองหยวด จำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,818 คน เป็นชาย 4,340 คน หญิง 4,478 คน

ที่มา : กรมแผนที่ทหาร

สรุปเลือก Location B เนื่องจากตรงตามเกณฑ์พิจารณา ทั้งด้านกายภาพ เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ อยู่ในที่ไม่มีน้ำหลาก ความลาดชันน้อย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรซึ่งสภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่ห่างจากชุมชน พืชพรรณ, สภาพทั่วไปของพื้นที่ส่วนใหญ่ของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เต็มไปด้วยต้นไม้เดิม

— ที่ตั้งโครงการ Site 1

มุมมองเข้า Site 1

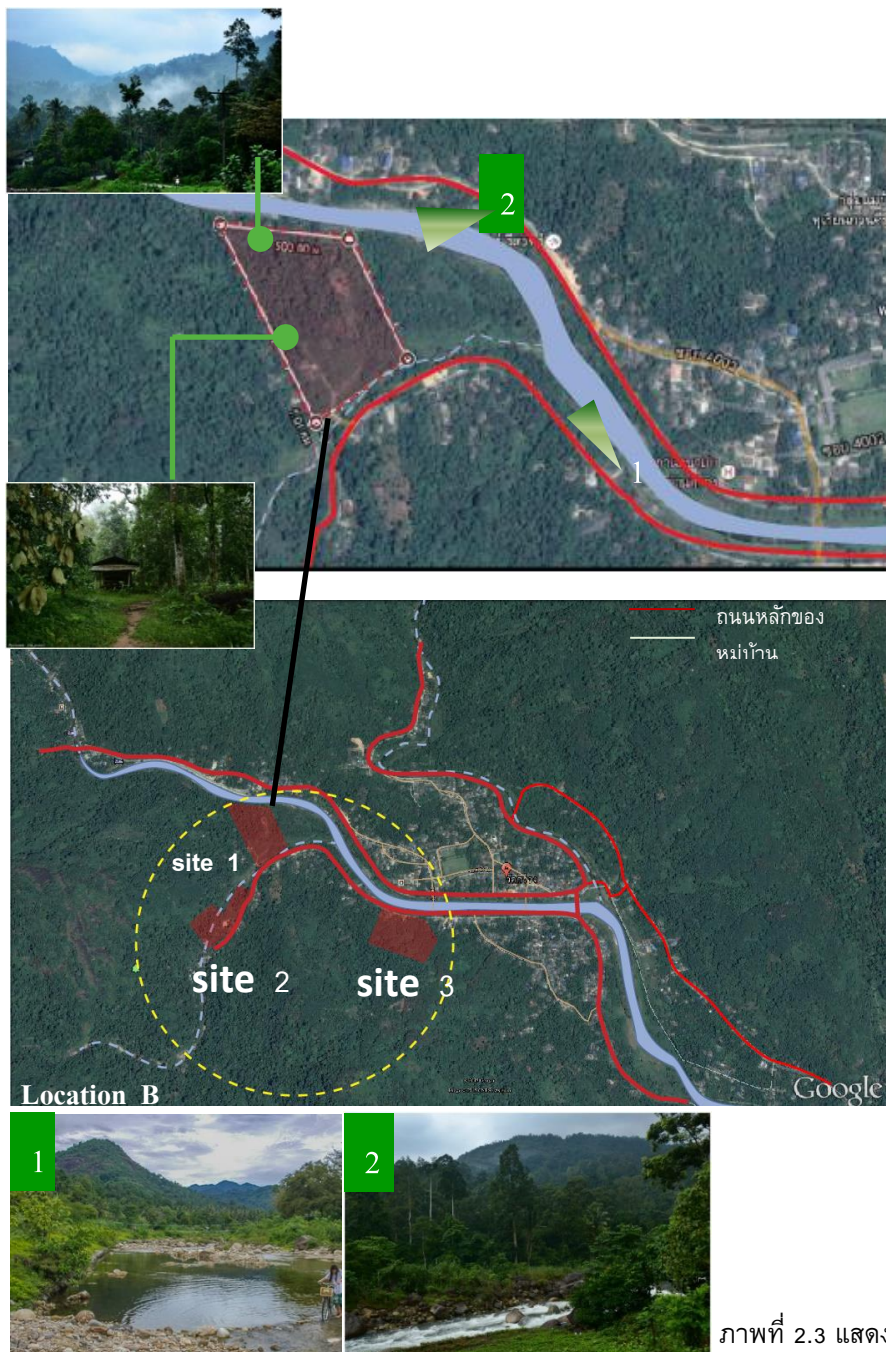

ภาพที่ 2.2 : แสดงมุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 1

ที่ตั้ง : บริเวณถนนบ้านคีรีทอง บริเวณนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้คลองท่าชายและคลองท่าหา มีความเป็นส่วนตัวมาก มีความสมบูรณ์ของพืชพรรณ ห่างจากถนนเส้นทางหลักประมาณ 1500 เมตร เนื้อที่โครงการประมาณ 56,000 ตารางเมตร หรือประมาณ 35 ไร่ เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย

- บริบท :
- ทิศเหนือ ติดกับคลองท่าหา
  - ทิศใต้ ติดกับคลองท่าชาย
  - ทิศตะวันออก ติดกับพื้นที่ว่าง
  - ทิศตะวันตก ติดกับพื้นที่เกษตร

ภาพที่ 2.3 แสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 1

— **ที่ตั้งโครงการ Site 2**

มุมมองเข้า Site 2

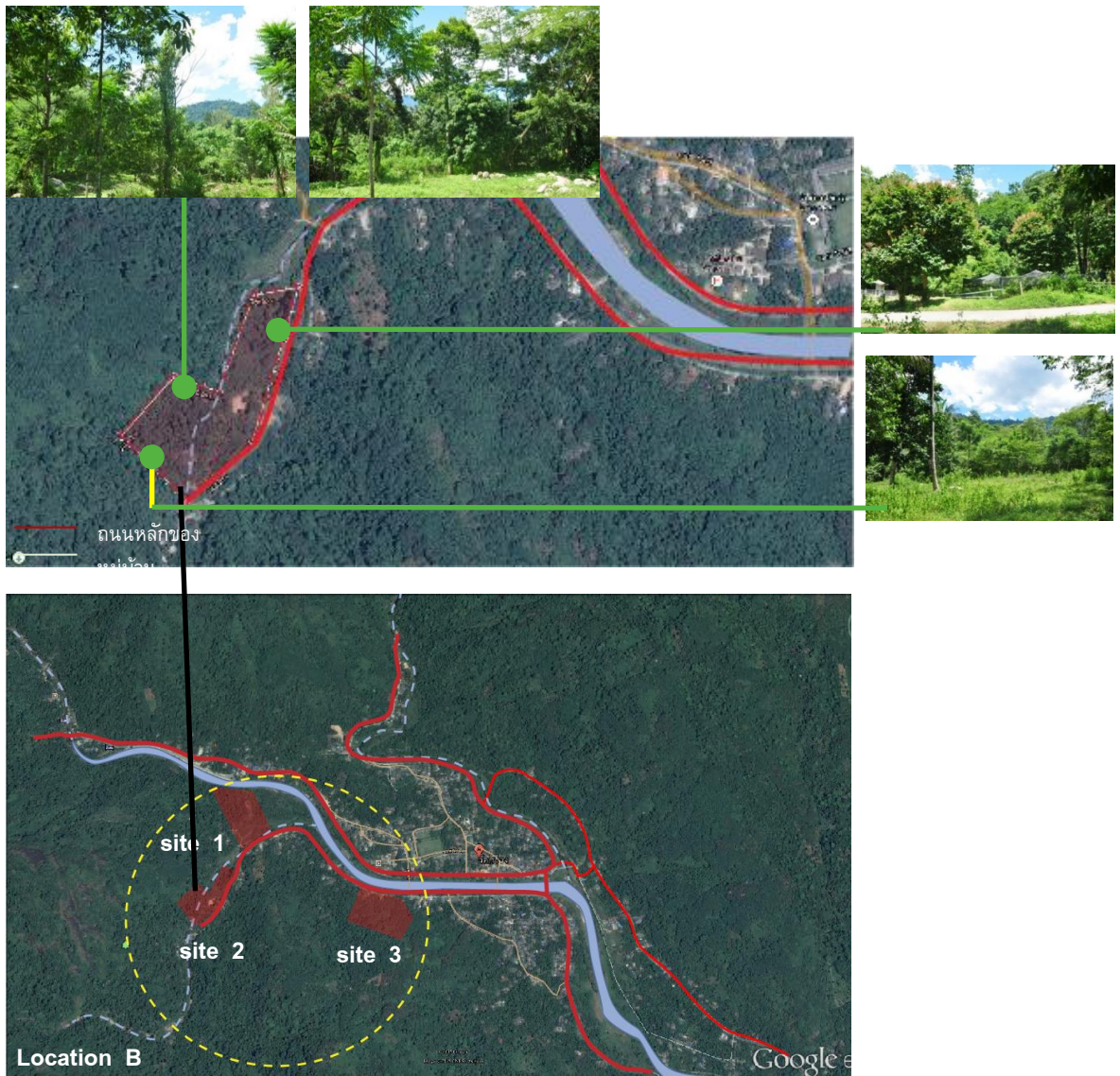
ภาพที่ 2.4 มุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 2

ที่ตั้ง : บริเวณถนนบ้านคีรีทอง บริเวณนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้คลองท่าหา ตั้งอยู่ระหว่างเนินเขา ห่างจากถนนเส้นทางหลักประมาณ 1800 เมตร เนื้อที่โครงการประมาณ 36,800 ตารางเมตร หรือประมาณ 25 ไร่ เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยน้อย

บริบท :

ทิศเหนือ	ติดกับพื้นที่เกษตร, ศูนย์วิจัยน้ำ
ทิศใต้	ติดกับพื้นที่เอกชน
ทิศตะวันออก	ติดกับถนนชุมชน
ทิศตะวันตก	ติดกับคลองท่าชาย

ภาพที่ 2.5 แสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 2

— ที่ตั้งโครงการ Site 3

— มุมมองเข้า Site 3

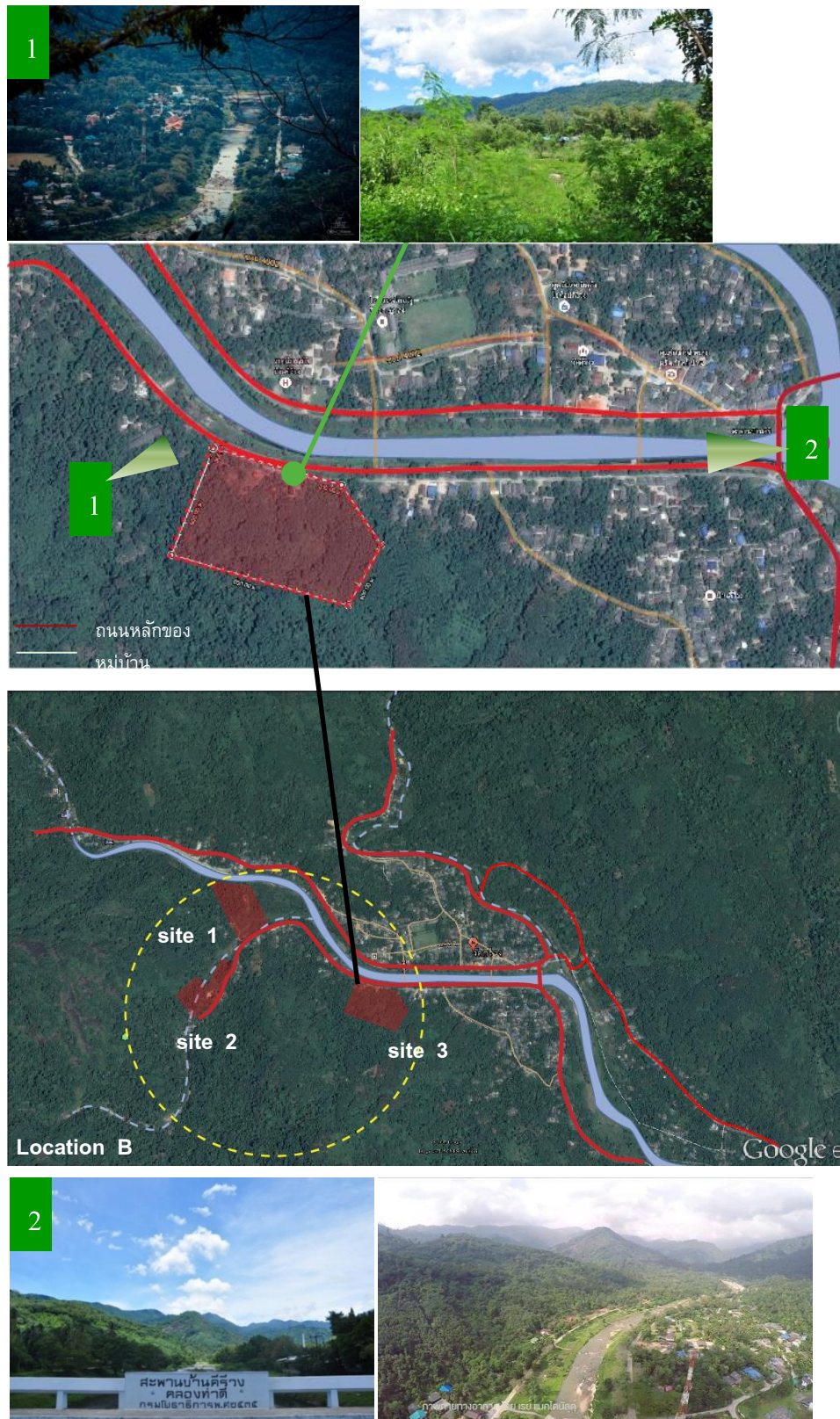
ภาพที่ 2.6 มุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 3

ที่ตั้ง : บริเวณนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้คลองท่าหา ตั้งอยู่ติดคลองท่าหาและประปาภูเขาของชุมชนบริบทโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตร มีความลาดชันเล็กน้อย สามารถเดินไปหมู่บ้านได้ มีวิวของเขาหลวงและกับชุมชนโดยรอบ และเป็นการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ ห่างจากถนนเส้นทางหลักประมาณ 800 เมตร เนื้อที่โครงการประมาณ 36,800 ตารางเมตร หรือประมาณ 25 ไร่ เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย

บริบท :

ทิศเหนือ	ติดกับ	ถนนหมู่บ้านคีรีทอง
ทิศใต้	ติดกับ	ภูเขา
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ชุมชนหมู่ที่ 5 ,พื้นที่เกษตร
ทิศตะวันตก	ติดกับ	พื้นที่เกษตร

ภาพที่ 2.7 แสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 3

ตารางที่ 2.2 ตารางการให้คะแนนพิจารณาที่ตั้งโครงการ

เกณฑ์ในการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	Site 1 ติดกับแม่น้ำท่าดี		site 2 ใกล้กับสถานีวิจัยป่าต้นน้ำ		site 3 ตรงข้ามกับสถานีอนามัยศรีวัง	
		คะแนน(5)	รวม	คะแนน(5)	รวม	คะแนน(5)	รวม
ใกล้แหล่งน้ำ	8	4	32	4	32	3	24
		พื้นที่ติดคลอง 2ด้าน		พื้นที่ติดคลองท่าชาย		ติดคลองท่าหามีกนหนุ่มบ้านคั่นระหว่าง	
พื้นที่ไม่มีน้ำหลาก	7	2	14	3	21	4	28
มุมมอง	6	3	18	2	12	5	30
		เห็นวิวที่สวยงามของคลองท่าหามและสะพานข้ามคลองของหมู่บ้าน		พื้นที่ถูกปิดด้วยเนินเขาทั้ง2ด้านมองเห็นแต่คลองท่าชาย		เห็นวิวของหมู่บ้านทั้งหมดและเขาหลวง	
ความลาดชัน	5	5	25	4	20	4	20
สภาพแวดล้อม	4	สภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่ พื้นที่ห่างจากชุมชน					
		4	16	5	20	3	12
		สภาพแวดล้อมทางกายภาพ พืชพรรณ,สภาพทั่วไป					
		5	20	4	16	4	16
การได้มาซึ่งที่ดิน	3	2	6	2	6	4	12
การใช้ที่ดิน	2	3	6	3	6	4	8
		พื้นที่รกร้างมีสภาพป่าค่อนข้างสมบูรณ์		เป็นพื้นที่รกร้าง		สภาพป่าเสื่อมโทรม มีสวนเกษตรเดิม	
การเข้าถึง	1	2	2	3	3	5	5
		อยู่ห่างออกจากชุมชน 1.5 กม.ต้องข้ามคลองท่าชาย		อยู่ห่างออกจากชุมชน 1.8 กม.		ห่างจากถนนหลัก 800 เมตรสามารถเดินไปหมู่บ้าน	
รวม			139		136		155

2.1.2.2 การวิเคราะห์สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะทั่วไปของอากาศจัดอยู่ในประเภทป่าฝนเมืองร้อน (Tropical wet climate) ตามแบบการจำแนกประเภทอากาศของคอปเปน (Koppen's classification) ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีเทือกเขาหลวงเป็นสันกั้นลมดังกล่าวให้แปรสภาพเป็นฝน

- ฤดูกาล

ชุมชนคีรีวงตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบคาบสมุทรอินโดจีน และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ทั้งจากฝั่งทะเลอันดามันและฝั่งอ่าวไทย ทำให้ชุมชนคีรีวงมีฤดูกาลเพียง ๒ ฤดูกาล คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน

- ฤดูร้อน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน ซึ่งฝนไม่ตก อากาศค่อนข้างร้อน

- ฤดูฝน ในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงมกราคมจะมีฝนตกชุกตลอดโดยเฉพาะช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมกราคม จะมีมีฝนตกหนักมาก ลักษณะของฝนแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ฝนประจำถิ่น และฝนจากพายุหมุน ซึ่งฝนประจำถิ่นจะตกตามฤดูกาลกระจายทั่วพื้นที่ กินบริเวณกว้าง ฝนจากพายุหมุนมักเกิดเป็นช่วง ๆ ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของพายุโซนร้อนใต้ฝุ่นหรือดีเปรสชัน มักเกิดในช่วงเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน ฝนจะตกรุนแรงมากบางครั้งก็เกิดลมพายุรุนแรงพร้อมกับฝนตกหนักด้วย

- ปริมาณน้ำฝน

จากสภาพภูมิอากาศดังกล่าวข้างต้น ทำให้พื้นที่ในชุมชนคีรีวงมีปริมาณน้ำฝนอยู่ในเกณฑ์สูง กล่าวคือ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยถึง ๒,๓๘๑.๓ มิลลิเมตรต่อปี

2.1.2.3 การวิเคราะห์สภาพพื้นที่

สภาพภูมิประเทศของอำเภอลานสกา ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีความลาดชันค่อนข้างสูง พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาหลวงและอุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง และเขตกาสงวนแห่งชาติ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารหล่อเลี้ยงชีวิตราษฎรในเขตพื้นที่ และในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งเป็นต้นน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภค บริโภค และจากสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขาที่สมบูรณ์ ทำให้มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม เอื้อต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการพัฒนาแหล่งน้ำ

2.1.2.5 สภาพอุทกวิทยา

ลักษณะทางอุทกวิทยาของลุ่มน้ำท่าดีซึ่งเป็นลุ่มน้ำศึกษาของสถานีวิจัยต้นน้ำคีรีวง มีรูปร่างลุ่มน้ำเป็นแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า (rectangular shaped basin) มีความลาดชันเฉลี่ยของลุ่มน้ำ 45.048% โดยมีทิศทางการลาดชันของลุ่มน้ำหันไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ลำธารมีลักษณะเป็นแบบ เส้นใบไม้ (dendritic pattern) ซึ่งเป็นลำธารสายย่อยแตกสาขาจากสายหลัก มีทิศทางการไหลแน่นอนคล้ายเส้นท่อในใบไม้ชนิดใบเลี้ยงคู่ ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากภูเขาสลับซับซ้อนทำให้น้ำแยกเป็นสาขาย่อยไปได้หลายทิศทางอันดับของลำห้วย (Stream order) ในพื้นที่ลุ่มน้ำมีลำห้วย 4 อันดับ ซึ่งอันดับที่ 1 มีจำนวน 24 ลำห้วย อันดับที่ 2 มี 8 ลำห้วย อันดับที่ 3 มี 2 ลำห้วย และอันดับที่ 4 มี 1 ลำห้วย โดยมีค่าความหนาแน่นของการระบายน้ำเท่ากับ 1.0007 มีห้วย (คลอง) ย่อยหลักสำคัญ 3 ห้วย คือ คลองปง คลองท่าหา และคลองท่าชาย ซึ่งไหลรวมกันเป็นคลองท่าดีไหลออกสู่ทะเลที่ปากนคร

นอกจากนั้น ลักษณะดินในพื้นที่ชุมชนคีรีวงส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย เนื้อดินมีหลายสี กล่าวคือ มีทั้งสีน้ำตาล สีเหลือง และสีแดง ส่วนบริเวณเทือกเขาหลวงนั้น บางส่วนจะเป็นหินเนื้อหยาบซึ่งสลายตัวและผุพังได้ง่าย และดินสามารถระบายน้ำได้ดี ทำให้เกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดินอยู่เสมอ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง

2.1.3 ข้อมูลกรณีศึกษาทางสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องหัวข้อโครงการ

2.1.3.1 กรณีศึกษาที่ 1

โครงการ เดอะ ท้องทราย เบย์

- สถานที่ตั้งโครงการ : เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- จำนวนห้องพัก : 83 ห้อง

รีสอร์ทที่ตั้งอยู่ใกล้กับหาดเฉวงได้เริ่ม “โครงการสีเขียว” เพื่อเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการน้ำเสีย การรีไซเคิล และการประหยัดพลังงาน นอกจากนี้ ท้องทราย เบย์ รีสอร์ท ยังได้ให้ความช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นด้วยการก่อตั้ง “โรงเรียนรักษ์สมุย” และร่วมมือกับโรงแรมอีกหลายเพื่อรักษาความงามของเกาะสมุยไว้

ภาพที่ 2.9 : โครงการ เดอะ ท้องทราย เบย์

ที่มา : <http://www.agoda.com>

1. ห้องสวีท ริมชายหาด (Beachfront Suite)

2.ห้องพักสวีท คอตเทจ (Cottage Suite)

กิจกรรมภายในโครงการ

กิจกรรมมากมายไว้ช่วยให้ท่านได้ผ่อนคลายในวันพักผ่อน ทั้ง สปา จากุชชี นวดตัว เทนนิส และกีฬาทางน้ำที่น่าตื่นตาตื่นใจอีกมากมาย และที่ห้องอาหารของเรา มีอาหารรสชาติอร่อยหลากหลายเมนู ทั้ง เมนูไทยต้นตำหรับ หรือนานาชาติยอดเยี่ยม ไว้คอยบริการท่านเช่นกัน

2.1.3.2 กรณีศึกษาที่ 2

โครงการ อลิลา อุบุด และ อลิลา แมงกิส

- สถานที่ตั้งโครงการ : เกาะบาหลี่ ประเทศอินโดนีเซีย

รีสอร์ทแห่งนี้มีนโยบายลดผลกระทบในแง่ลบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การเดินป่า การขี่จักรยาน สอนทำอาหาร และให้ความรู้กับแขกผู้เข้าพักเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมชาวบาหลี่

ภาพที่ 2.10 โครงการอลิลา อุบุด และอลิลา แมงกิส

ที่มา : <http://www.agoda.com>

- ประเภทห้องพัก

1.) ห้องซูพีเรีย (Superior)

2.) ห้องดีลักซ์ (Deluxe)

2.1.3.3 กรณีศึกษาที่ 3

โครงการ ชิค ซิลล์ แอท เอราวาณา (Chic+ ChiLL @Eravana)

- สถานที่ตั้งโครงการ พัทยา จังหวัด ชลบุรี

การออกแบบอย่างกลมกลืนไปกับธรรมชาติ แวดล้อมไม้ด้วยต้นไม้ โดยตัวรีสอร์ทจะไม่ทำการตัดต้นไม้ทิ้งแต่เลือกที่จะสร้างช่องให้ต้นไม้ขึ้นโผล่กลางรีสอร์ท อีกทั้งห้องพักแต่ละหลังจะสร้างมาจากอิฐที่ทำจากดินและสีที่ทาผนังห้องก็ยังเป็นสีที่มาจากธรรมชาติ อาหารของที่นี่เน้นวัตถุดิบแบบออร์แกนิก ชิค ซิลล์ แอท เอราวาวาณา ถือเป็นรีสอร์ทที่สร้างความกลมกลืนกับธรรมชาติและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- ประเภทห้องพัก

- 1.) ห้องพัก พูล วิลลา (HONEY Villa With Private Pool)
- 2.) ห้องพักพูล วิลลา (ChiLL Villa With Private Pool)

2.1.3.4 กรณีศึกษาที่ 4

โครงการ โซนีวา ฟุชิ บาย ซิกซ์เซ็นส์เซส

- สถานที่ตั้งโครงการ ประเทศมัลดีฟส์

โซนีวา ฟุชิ บาย ซิกซ์เซ็นส์เซส ประเทศมัลดีฟส์ ปรณรงค้ให้ปลูกต้นไม้ งดการบริโภคหุฉลามและวางแผนงบประมาณคาร์บอนไดออกไซด์ในประเทศอินเดียโดยการหันมาใช้กังหันลม พร้อมจัดตั้งนักชีววิทยาทางทะเลประจำรีสอร์ท เพื่อให้ความรู้แก่แขกผู้เข้าพักและดำน้ำลงไปสำรวจใต้มหาสมุทร ที่สำคัญรีสอร์ทแห่งนี้ยังยึดถือหลักการที่ว่า การท่องเที่ยวซึ่งเน้นในด้านกิจกรรมสบาย ๆ ไม่เร่งรีบ เช่น การเดินชมธรรมชาติ การดูดาว และเล่นกีฬาทางน้ำแบบไม่ใช้เครื่องยนต์

ภาพที่ 2.11 : โครงการ โซนีวา ฟุชิ บาย ซิกซ์เซ็นส์เซส

ที่มา : <http://www.agoda.com>

2.4.4.1 ประเภทห้องพัก

1.) ห้องพัก วิลลา (Soneva Fushi Villa)

ภาพที่ 2.12 : ห้องพักแบบที่ 1
ที่มา : <http://www.agoda.com>

2.) ห้องพัก วิลลา รวมอาหารเช้า (Crusoe Villa with Breakfast)

ภาพที่ 2.13 : ห้องพักแบบที่ 2
ที่มา : <http://www.agoda.com>

3.) ห้องพัก พูล วิลลา (Crusoe Villa With Pool)

ภาพที่ 2.14 : ห้องพักแบบที่ 3
ที่มา : <http://www.agoda.com>

2.1.3.5 กรณีศึกษาที่ 5

โครงการ โทปาส อีโคลอดจ์, ซาปา (Topas Ecolodge,
Sapa Valley, Vietnam)

- สถานที่ตั้งโครงการ ประเทศเวียดนาม

ใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าในรีสอร์ท บำบัดน้ำเสีย และใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น และยังรักษาระดับการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้อยู่ในระดับต่ำ ช่วยเหลือชุมชนด้วยการจ้างงานชาวเผ่าพื้นเมืองเช่น ม้ง, ซ-หยาวแดง, เตย, และเสี่ยกิจกรรมสำหรับแขกคือการเดินชมหมู่บ้านรอบๆ, เดินป่า, ปั่นจักรยานเสือภูเขา, และชมชีวิตสัตว์ป่า

ภาพที่ 2.15 : โครงการ โทปาส อีโคลอดจ์, ซาปา
ที่มา : <https://thailand.airasiago.com/>

2.1.3.6 กรณีศึกษาที่ 6

โครงการ ชุมพรคabanารีゾート

- ปลูกข้าว ผัก ผลไม้ และเลี้ยงไก่ไข่ (มีแปลงนาสาธิตให้ได้ชมในบริเวณรีสอร์ท)
- ทำปุ๋ยหมัก เพื่อใช้สำหรับปลูกต้นไม้ที่มีมากมายในรีสอร์ทโดยคนสวน
- ทำน้ำมันไบโอดีเซล (จากน้ำมันปรุงอาหารในครัวของรีสอร์ท) ไว้ใช้สำหรับรถบันทุก รถกาะบะ และเรือที่ใช้ในกิจการของรีสอร์ท โดยพนักงานขับรถ
- ทำแชมพู ครีมนวดน้ำ น้ยาทำความสะอาดเพื่อใช้เองในรีสอร์ท
- ทำถ่านหุงต้มโดยใช้ไม้ในแถบภาคใต้ซึ่งมีประสิทธิภาพดีกว่าถ่านที่ซื้อใช้เมื่อก่อน

ภาพที่ 2.16 : โครงการ ชุมพรคabanารีゾート

ที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/77773>

โซนีว้า คีรี บาย ซิกส์เซนส์ เกาะภูเก็ต

ผสมผสานกับธรรมชาติโดยมีเนื้อที่กว่า 100 ไร่

วัสดุที่ใช้เป็นวัสดุทนเกาะเกือบทั้งหมด

- ไม้ไผ่
- หินทราย
- หินไม้
- โทลนอียู
- ประติมากรรมดินเผา

หลังคาประดับด้วยเฟิร์น

- space ไล่ไปไร่และมีความต่อเนื่องของ space
- นับว่า "open space" และ space ภายในอาคาร สัมพันธ์กับ ความรู้สึกสงบ
- เห็นความสัมพันธ์ของ สวนกลางแจ้ง ตัวอย่าง และ Landscape

- กิจกรรมต่างๆ
- การรับประทานอาหารบนต้นไม้
- เรือคายัค
- เยี่ยมชมฟาร์มสิ่ง
- ฟาร์มไข่มุก
- เรือทำสวน

ภาพที่ 2.17 : โครงการ โซนีว้า คีรี บาย ซิกส์เซนส์

ที่มา : <http://www.painaidii.com/>

รีสอร์ท สไตลบ้านที่ ผิดความดั้งเดิมของวิถีชีวิต
 วัตถุประสงค์ที่ได้สร้างบ้านมาจากธรรมชาติเกือบทั้งหมด
 บ้านไม้ยกพื้น
 มุงหลังคาด้วยจันทน์หรือหญ้า

บ้านไม้ยกพื้น บสรยากาศแบบบ้านชนบท

สวนน้ำ หน้ำบ้าน มีระเบียงหน้าบ้านใช้กับชมบรรยากาศของสวน

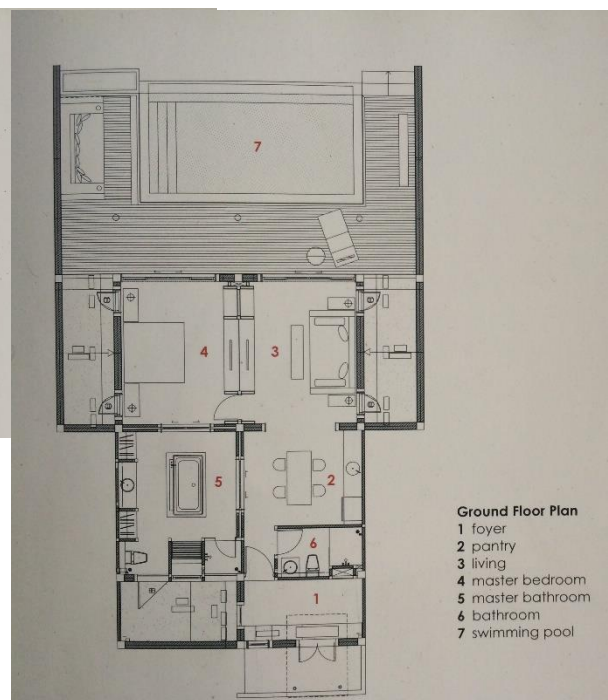
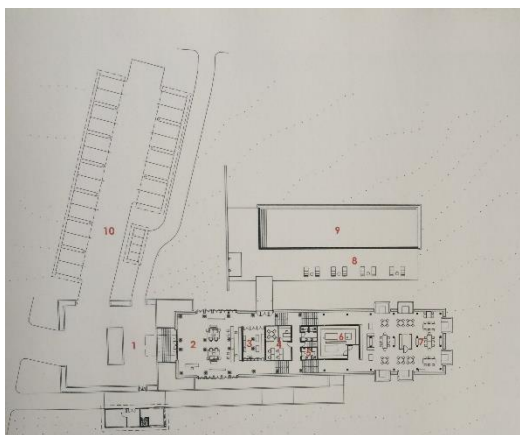
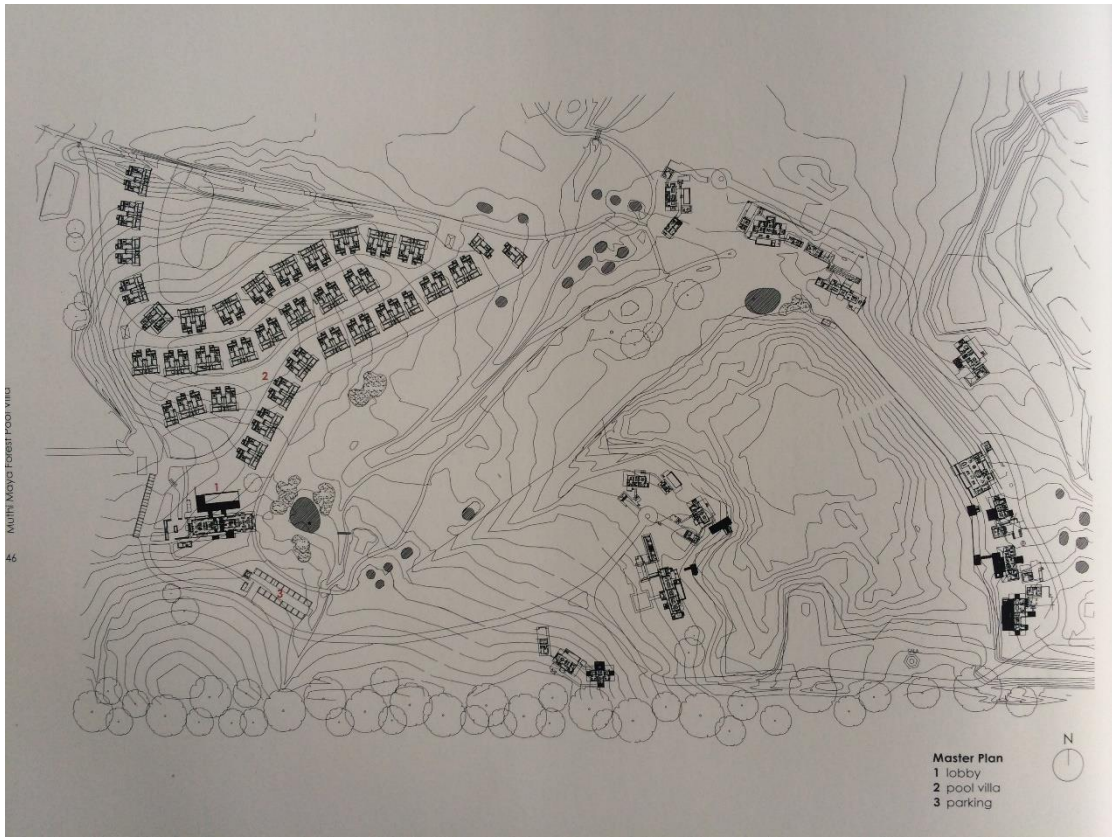
ภาพที่ 2.18 : โครงการ Bambu Indah เมือง Ubud บาห์ลี อินโดนีเซีย

ที่มา : <http://bambuindah.com/>

2.1.3.7 กรณีศึกษาที่ 7

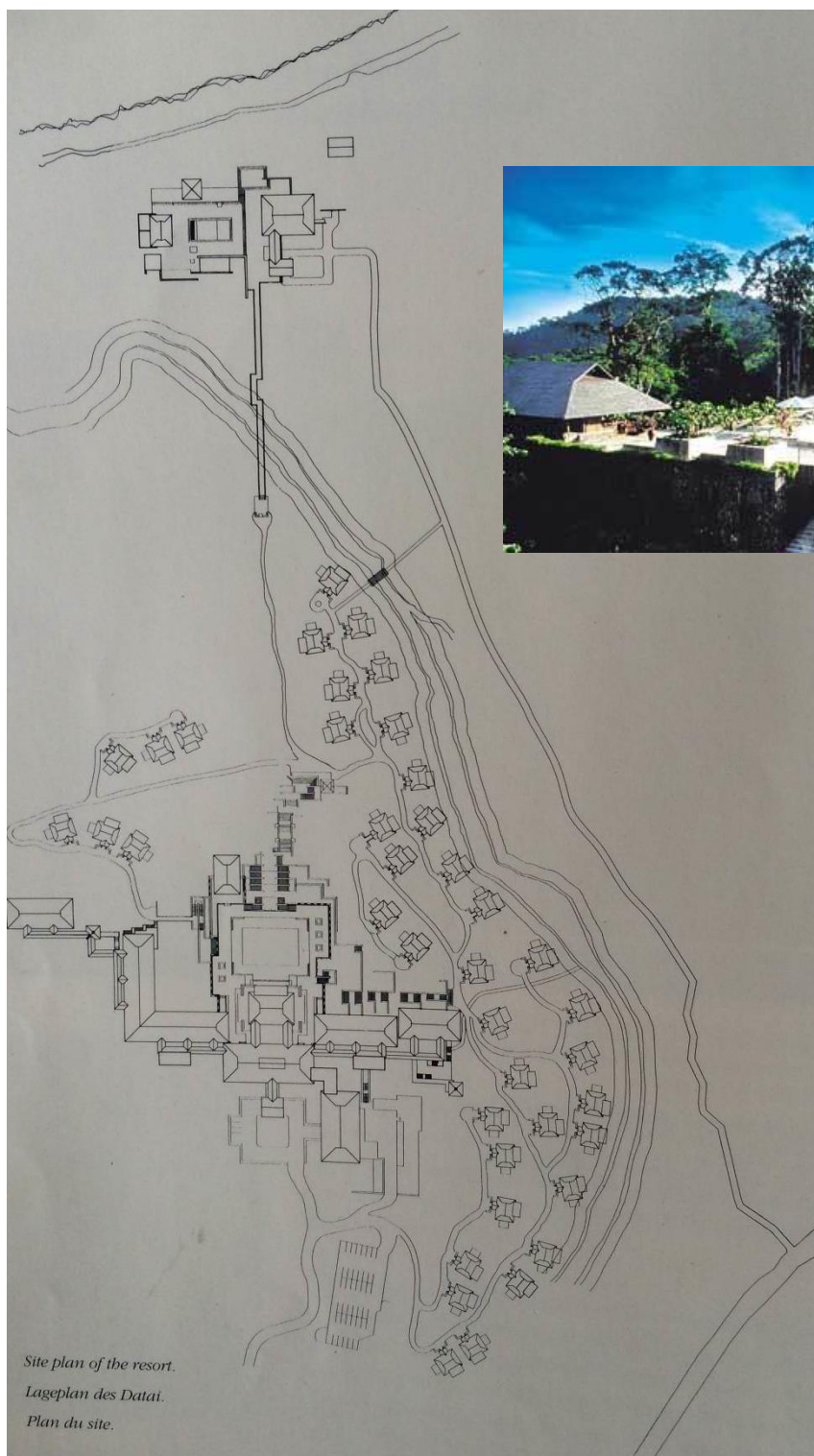
Muthi maya forest pool villa resort (Nakorn Ratchasima, Thailand)

ภาพที่ 2.19 : โครงการ Muthi maya forest pool villa resort (Nakorn Ratchasima, Thailand)

ที่มา : หนังสือ TROPICAL RESORTS

2.1.3.8 กรณีศึกษาที่ 8
FOUR SEASONS RESORT LANGKAWI

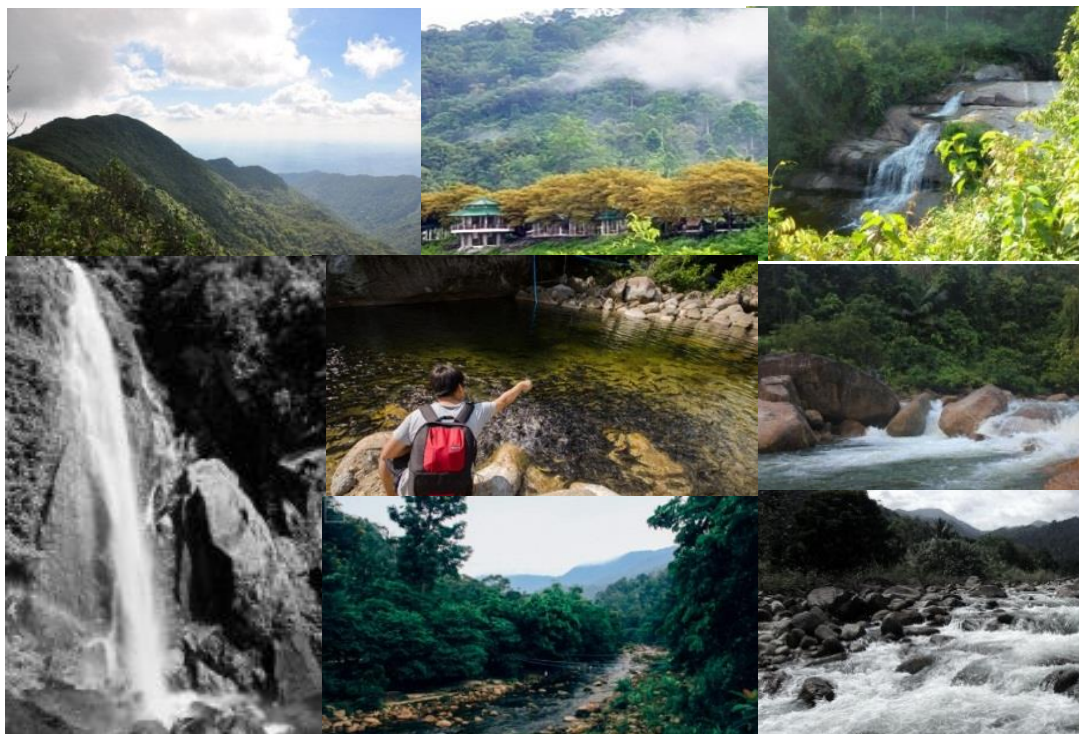
ภาพที่ 2.20 : โครงการ FOUR
SEASONS RESORT LANGKAWI
ที่มา : หนังสือ TROPICAL RESORTS

2.1.4 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

2.1.4.1 ทรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติสภาพแวดล้อมในชุมชนคีรีวง ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการจัดพื้นที่บริการสูง ได้แก่

ภาพที่ 2.21 : แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในชุมชน

ที่มา : <http://www.siamfreestyle.com/>

1.1 หนานหินท่าหา เป็นลานหินแกรนิต บริเวณริมคลองท่าหา เหมาะสำหรับการเล่นน้ำ และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และใช้เป็นท่าน้ำข้ามไปสวนสมรมรายรอบชุมชน รวมทั้งเป็นตลาดกลางซื้อขายผลไม้ของชุมชน

1.2 น้ำตกวังไม้ปัก ต้นน้ำอยู่บนยอดเขาหลวง มี 4 วัง คือ วังปราง วังไม้ปัก วังฝาแฝด และวังหัวเหว มีแอ่งน้ำตก มีร่องน้ำและแอ่งน้ำเล็กๆ รอบน้ำตกวังไม้ปักเป็นสวนสมรม

1.3 น้ำตกสอยดาว เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ บริเวณสายคลองท่าแร่ มีความสูงประมาณ 100 เมตร ไหลมาจากยอดเขาหลวง กระทับก้อนหินใหญ่ แล้วไหล ลดหลั่นมาตามชั้นหิน รวมตัวกันเป็นแอ่งน้ำเล็ก ๆ ก่อนจะไหลลงสู่น้ำตกท่าแร่ เหมาะสำหรับเล่นน้ำและปีนป่ายก้อนหินใหญ่ไปตามสายน้ำ สามารถเดินเท้าเลียบบคลองท่าหาและผ่านสวนสมรมไปจนถึงน้ำตกได้ไม่ลำบาก

1.4 น้ำตกกินรี เดิมชื่อน้ำตกคลองท่าชาย เมื่อครั้งมีการประกวดหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง เมื่อปี พ.ศ. 2528 และหมู่บ้านได้รับรางวัลกินรี คุณประวัติ เจริญยิ่ง จึงได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นน้ำตกกินรี ซึ่งไหลมาจากคลองท่าชาย มี 5 วัง คือ น้ำตก วังกุ่ม , วังอ้ายโยง , วังตง , วังหน้าสวนหญ้าแพรก และวังทัพสมพาน

1.5 น้ำตกคลองลำงา เป็นน้ำตกยาวต่อเนื่องมาจากคลองลำงา ไหลผ่านร่องหินแกรนิตที่สูงและยาวจากภูเขาสูง มีแอ่งเล่นน้ำเป็นระยะ ๆ

1.6 เส้นทางเดินป่ายอดเขาหลวง ชาวบ้านในชุมชนคีรีวง ได้จัดบริการ เดินป่าศึกษาธรรมชาติเขาหลวงตามระยะเวลาในการเดินทางไว้ 3 เส้นทาง

ภาพที่ 2.22 : แสดงเส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาหลวง

2.1.4.2 กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มอาชีพของชุมชน

- 1) กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านคีรีวง
- 2) กลุ่มทุเรียนกวน ในการทำธุรกิจดังกล่าวเริ่มแรกทางกลุ่มได้นำทุเรียนกวนที่ผลิตจากวัตถุดิบของสมาชิกเองมาวางขายหน้าร้าน
- 3) กลุ่มลายเทียนบาติกสีธรรมชาติ โดยกิจกรรมหลักของกลุ่มคือ การผลิตผ้าบาติกสีธรรมชาติ และนำผ้าบาติกมาตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า ผ้าเช็ดหน้า เป็นต้น
- 4) กลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้าน ยึดผลิตภัณฑ์จักสานเป็นกิจกรรมหลัก (การสานหม้อตอกระดิ่ง โต๊ะ กระจอน และตะกร้า) หลังจากนั้นได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าวขึ้นในปี พ.ศ.2544
- 5) กลุ่มผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ ผลิตผ้ามัดย้อมและนำผ้าที่ย้อมแล้วมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น หมวก ยาม เสื้อผ้าผู้หญิง กางเกงผู้ชาย กระเป๋า กระโปรง เป็นต้น สีต่างๆ ได้จากวัสดุธรรมชาติทั้งสิ้นดังนี้

สีเหลือง ได้มาจาก แก่นขนุน

สีส้ม สีชมพู ได้มาจาก ใบมังคุด

สีเหลืองมะนาว ได้มาจาก ใบมะม่วง

สีน้ำตาลเข้ม ได้มาจาก ใบหลุมพอ เปลือกลูกเนียง

สีม่วง ได้มาจาก ผักสะตอ

สีเขียว ได้มาจาก ใบเพกา

สีเขียวอมเหลือง ได้มาจาก ใบหูกวาง ใบขี้เหล็ก

สีเทา ได้มาจาก เปลือกสะตอ เปลือกเงาะ

ลายมัดย้อมคีรีวง ซึ่งเป็นที่นิยมของผู้ซื้อ คือ ลายใบพัดสิงโต ลายมงกุฎเพชร ลายโบว์สวรรค์ ลายขาเขียด ลายใบมะขาม ลายดอกไม้เตี้ยและดอกไม้คู่

6) กลุ่มบ้านสมุนไพรผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง คือ สบู่สมุนไพรเปลือกมังคุดโดยมีการส่งสินค้าที่แปรรูปจากเปลือกมังคุดไปยังประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน มาเลเซีย อังกฤษและออสเตรเลีย เป็นต้น

7) กลุ่มแม่บ้านทุเรียนกวน ทำกิจกรรมแปรรูปทุเรียนกวน โดยนำทุเรียนบ้าน ซึ่งแต่ละปีให้ผลผลิตจำนวนมาก นำมาจนจนแห้งดีได้ที่ แล้วปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ห่อด้วยต่อหมากนำไปย่างไฟให้หอม

8) กลุ่มทำขนม เป็นกลุ่มอาชีพเสริมที่ทำขนมต่าง ๆ ส่งจำหน่ายตามร้านค้าในชุมชน

2.5 ทฤษฎีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรงแรม

2.1.5 บทนิยาม

สถานพักตากอากาศ (รีสอร์ท) หมายถึง สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใด โดยมีค่าตอบแทน ทั้งนี้สถานที่พักตากอากาศตามมาตรฐานฉบับนี้ไม่รวมถึงห้องประชุมสัมมนา

2.1.6 ข้อกำหนด

มาตรฐานสถานพักตากอากาศ (รีสอร์ท) ฉบับนี้เป็นฉบับปรับปรุงเนื่องจากมีการปรับปรุงเกณฑ์และตัวชี้วัดมาตรฐานสถานพักตากอากาศ (รีสอร์ท) ระดับ 5 ดาว มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยข้อกำหนดด้านคุณภาพของมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทสถานพักตากอากาศ (รีสอร์ท) ระดับ 3 ดาว โดยมีรายละเอียดดังนี้ มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทสถานพักตากอากาศ (รีสอร์ท) ระดับ 3 ดาว ประกอบด้วย 9 หมวด 33 เกณฑ์ 232 ตัวชี้วัด ได้แก่

- หมวดที่ 1 สถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อม สิ่งก่อสร้างทั่วไปและที่จอดรถ (3)
- หมวดที่ 2 โถงต้อนรับ ห้องน้ำสาธารณะ ลิฟท์และทางสัญจรภายในอาคาร (3)
- หมวดที่ 3 ห้องพักแบบ Standard (รวมการเดินระเบียง และห้องน้ำ) (4)
- หมวดที่ 5 ห้องอาหาร คอฟฟี่ช็อป บาร์และครีว (2.5)
- หมวดที่ 8 บุคลากรและการบริการ (3)
- หมวดที่ 9 ระบบความปลอดภัย ในพื้นที่ทั่วไป (3)
- หมวดที่ 10 ทรัพยากรและชุมชนแวดล้อม (2.5)
- หมวดที่ 11 ส่วนของพนักงาน (1.5)
- หมวดที่ 12 คุณลักษณะเสริมอื่นๆ (1)

บทที่ 3 การวิเคราะห์เนื้อหาโครงการ

3.1 การพัฒนาประเด็นโจทย์การออกแบบ

3.1.1 นิเวศน์สิ่งแวดล้อม

สภาพภูมิประเทศของอำเภอลานสกา ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีความลาดชันค่อนข้างสูง พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาลงชุมชนคีรีวงตั้งถิ่นฐานอยู่บนพื้นที่ราบแอ่งกระทะระหว่างภูเขา และมีภูเขาที่สำคัญๆ ในพื้นที่ ลักษณะอากาศตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบคาบสมุทรอินโดจีน และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ทั้งจากฝั่งทะเลอันดามันและฝั่งอ่าวไทย ทำให้ชุมชนคีรีวงมีฤดูกาลเพียง ๒ ฤดูกาล คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน

การรักษาธรรมชาติของพื้นที่ ให้รับสภาพแวดล้อม การวางผังที่คำนึงถึงสภาพอากาศที่มีการกระจายส่วนใช้สอยให้ออกจากกัน ซึ่งทำให้เปลือกอาคารสามารถสัมผัสอากาศได้มาก พร้อมกับระบายอากาศและรับแสงธรรมชาติได้มากขึ้น

พลังงานทดแทน (Alternative Energy) หมายถึงพลังงานใด ๆ ที่จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ทดแทนแหล่งพลังงาน ซึ่งมีการสะสมตามธรรมชาติและใช้หมดไป (เช่น น้ำมัน ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ และแร่ยูเรเนียม) เมื่อพลังงานที่สะสมลดลง พลังงานทดแทนภายในประเทศซึ่งมีความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ผลิตพลังงานในรูปแบบต่าง ๆ โดยเป็นสิ่งที่มีการกระจายอยู่ตามธรรมชาติแต่ไม่มีความสม่ำเสมอ ความเป็นไปได้ในการนำแหล่งพลังงานทดแทน มาใช้ประโยชน์ผลิตพลังงานก็จำเป็นต้องมีมากขึ้น โดยพลังงานที่นำมาผลิตพลังงานทดแทน ได้แก่

3.1.2 นิเวศน์วัฒนธรรม

การตั้งหมู่บ้านอยู่เชิงเขาและใกล้กับแม่น้ำลำคลอง พื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะที่เป็นคุณค่าการประกอบอาชีพอย่างมาก คือ สามารถหาผลไม้ที่เกิดขึ้นในป่ามาเป็นอาหารและซื้อขายแลกเปลี่ยนกันได้ตลอดปี นอกจากนั้นยังสามารถจะทำสวนในลักษณะที่เป็นสวนผสม ซึ่งช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้ตลอดปีและลดความเสี่ยงในเรื่องราคาสินค้าตกต่ำได้มาก เนื่องจากในแต่ละวันมีสินค้าออกมาสู่ตลาดในจำนวนที่ไม่มากจนเกินไป และสินค้ามีมากมายชนิด ทำให้ชาวบ้านสามารถขายสินค้าได้ราคาดี การมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ในพื้นที่ ทำให้ชาวบ้านได้เรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ความสามารถอย่างมากมาใช้ในการจัดการและปรับตัวให้สามารถดำรงอยู่อย่างกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมเป็นอย่างดี

1) การทำเกษตรผสมผสาน / สวนผสม เป็นวิถีชีวิตของชาวสวนซึ่งปลูกไม้ผลไว้หลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน เช่น มังคุด ทุเรียน สะตอ ลูกเนียง ลางสาด เป็นต้น ใช้หลักการพึ่งพาธรรมชาติและใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับต่ำ มีประวัติความเป็นมายาวนาน สามารถดูได้ทั่วไปภายในหมู่บ้านและเหมาะแก่การศึกษาระบบนิเวศ

2) สรรบอาหารชาวคีรีวง เนื่องจากคีรีวงเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งมีวัตถุดิบจากธรรมชาติที่ใช้ประกอบอาหารอยู่มาก ประกอบกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและความคิดสร้างสรรค์ของชาวบ้าน ทำให้เกิดการถนอมอาหารรูปแบบต่าง ๆ ที่มีรสชาติดี และเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นมากมาย เช่น ยำผักกูด แกงหยวกกล้วยเถื่อน น้ำพริกลูกประ เป็นต้น

3) ผลไม้ตามฤดูกาล ชาวบ้านในชุมชนคีรีวงส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด ลองกอง ลางสาด เป็นต้น ผลไม้เหล่านี้มีรสอร่อย มีชื่อเสียง ในช่วงฤดูผลไม้ผลผลิตออกมามาก

3.2 สรุปองค์ประกอบของความยั่งยืนที่นำไปใช้กับโครงการ

การพึ่งตนเอง โดยการคำนึงถึงสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมของพื้นที่ เช่น การผลิตน้ำใช้เอง การบำบัดน้ำเสีย การผลิตพลังงานทดแทนและส่งเสริมอาชีพของชุมชน

บุคลากร / วิทยากรในชุมชน คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ทำให้เกิดการกระจายรายได้ให้แก่คนในชุมชนและทำให้คนในชุมชน ลดความจำเป็น ในการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติ

การใช้ประยุกต์วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น หรือแข็งแรง ทนทาน เช่น การใช้ไม้พื้นผล หลังคามุงวัสดุเลียนแบบกระเบื้องดินเผา และการใช้แรงงานของคนในท้องถิ่น

การกำหนดรูปทรงอาคารให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม สังคม สภาพภูมิประเทศ เพื่อดึงลักษณะเด่นของวิถีชีวิตของชุมชน

กิจกรรมการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน/กลุ่มอาชีพเสริม การเรียนรู้กิจกรรมทำให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และไปประยุกต์ใช้กับชุมชนอื่นต่อไป

บทที่ 4

การวิเคราะห์เนื้อหาโครงการ

4.1 การกำหนดโปรแกรม

4.1.1 ลักษณะโครงการและกิจกรรมโครงการ

โครงการรื้อรื้อเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นโครงการที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวตามสถานที่ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ในบริเวณชุมชน จะได้รับความรู้กับกิจกรรมต่างๆจากโครงการ

1.) ที่พัก

พื้นที่ใช้สอยและรูปแบบอาคารที่เข้ากับลักษณะภูมิอากาศโดยรอบ และวัฒนธรรมของชุมชน มีขนาดห้องพักที่เหมาะสมต่อผู้ใช้และกิจกรรม ซึ่งจะประกอบไปด้วย

- ห้องพับบนแบบที่ 1 20 ห้อง พื้นที่รวม 40 ตรม.
- ห้องพับบนแบบที่ 2 6 ห้อง พื้นที่รวม 72 ตรม.
- ห้องพับบนแบบที่ 3 4 ห้อง พื้นที่รวม 120 ตรม.

2.) การแสดงวิถีชีวิต

- กิจกรรมทำผ้ามัดย้อม

วัตถุดิบและส่วนประกอบ

สีที่ใช้ มีดังนี้

- หูกวาง ให้สี เหลืองอมเขียว
- มังคุด ให้สี สีส้ม กับ ชมพู
- เพกา ให้สี เขียวเข้ม
- ลูกเนียง ให้สี น้ำตาลเข้ม
- สะตอ ให้สี เทา
- แกนขนุน ให้สี เหลืองสด
- แกนหลุมพอ ให้สี น้ำตาลอ่อน

วัตถุดิบประกอบด้วย

1. ผ้าฝ้ายขาว
2. เปลือกไม้ ไบ ผล มาสกัดน้ำสี
3. น้ำ
4. ผงซักฟอก

อุปกรณ์ประกอบด้วย

1. กะละมัง

2. ตั้วหนีบ
3. ยางเส้น
4. เตาท่าน
5. กระทะ
6. ฟูกันเขียนลาย
7. ปากกา
8. ขาหยั่ง สำหรับตรึงผ้าให้เรียบ

ขั้นตอนการผลิต

1. นำเปลือกไม้ ใบ ผล มาสกัดน้ำสีโดยการบด สับให้ละเอียดแล้วนำไปต้มจนเดือนใช้ระยะเวลาประมาณ 1 วัน
2. นำผ้าฝ้ายซักด้วยน้ำสะอาด และขจัดไขมันให้หมด โดยการต้มกับผงซักฟอกหรือแช่น้ำไว้ประมาณ 1 คืน นำผ้าที่ซักจนสะอาดแล้ว มามัดลายตามความต้องการ โดยจะต้องมัดให้แน่น
3. นำผ้าที่มัดลายเรียบร้อยแล้ว ไปต้มในน้ำสีโดยต้มทิ้งไว้ประมาณ 30 – 60 นาที แล้วนำไปซัก
4. นำผ้าไปล้างในน้ำสะอาดอีกครั้ง ถ้าพึงพอใจแล้วจึงไปแกะลาย แต่ถ้ายังได้สีที่ไม่ตรงกับความต้องการ ก็นำไปต้มในน้ำสีใหม่อีกครั้ง นำผ้าที่แกะลายเรียบร้อยแล้ว ตากไว้ในที่ร่ม

- กิจกรรมทำลายเทียนบาติกสีธรรมชาติ

วัตถุดิบอุปกรณ์การผลิต

1. ฝ้ายดิบ
2. สีบาติก
3. เทียนเขียนบาติก
4. น้ำยาเคลือบบาติก (โซเดียมซิลิเกต)
5. ปากกาเขียนเทียน
6. ไม้แทงปากกาเขียนเทียน
7. เฟรมขึงผ้า
8. ภาชนะตม่น้ำ ตมเทียน
9. เข็มกลัด
10. กระดาษลอกลาย

11. พูกันแปรงทาสี

ขั้นตอนการผลิต

1. นำผ้าลงเฟรม
2. วาดเส้นร่างด้วยดินสอหรือทาบรอยตามแบบ
3. ลายเส้นเทียนตามรอยร่าง
4. ตรวจสอบเส้นเทียนว่ามีเส้นขาดตอนหรือไม่
4. ระบายสีด้วยพูกัน
5. ใช้น้ำยาเคลือบผ้าบาติก ใช้เวลาประมาณ ๖ – ๘ ชั่วโมง
6. นำผ้าไปต้มเพื่อเอาน้ำยาสีออกและสีส่วนเกินออก
7. ทำการซักล้างผ้าบาติก
8. ตากให้แห้งพร้อมเอาไปแปรรูป

- กิจกรรมกลุ่มลูกไม้

กลุ่มลูกไม้ บ้านคีรีวง การนำเอาผลไม้ ดอกไม้พืชลักษณะสวยงามจากป่ามาถักด้วยเส้นในล่อนหลายสี นำมาทำเครื่องประดับเป็นสร้อยคอ แหวน กำไล นอกจากลูกไม้แล้วยังมีการนำนิลสีมาร้อยด้วยเส้นในล่อนทำเครื่องประดับเช่นกัน

3.) การเรียนรู้ป่าต้นน้ำ

การเรียนรู้วิธีการใช้หลักการพึ่งพาธรรมชาติและใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับต่ำ การทำเกษตรผสมผสาน / สวนสมรม เป็นวิถีชีวิตของชาวสวนซึ่งปลูกไม้ผลไว้หลายชนิดในพื้นที่เดียวกันมีประวัติความเป็นมายาวนาน สามารถดูได้ทั่วไปภายในหมู่บ้านและเหมาะแก่การศึกษาระบบนิเวศ

- กิจกรรมปลูกผักปลอดสารพิษ
- กิจกรรมเสียบยอดผลผลิต/แปลงสาธิต

4.) การผลิตพลังงานทดแทน

การพึ่งตนเองด้วยการสร้างเศรษฐกิจชุมชน ในชุมชนคีรีวงมีทรัพยากรที่มีคุณค่ามากมาย โดยเฉพาะผลไม้ที่นิยมปลูกกัน บางครั้งเกิดภาวะราคาผลผลิตตกต่ำ และผลผลิตที่เหลือจากการแปรรูป ซึ่งสามารถนำมาผลิตเชื้อเพลิงเกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ในชุมชน

- การผลิตน้ำดื่ม
- การทำเชื้อเพลิงอัดแท่ง
- การทำน้ำมันไบโอดีเซล

4.1.2 การกำหนดองค์ประกอบโครงการ

โครงการรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นโครงการที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวตามสถานที่ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ในบริเวณชุมชน จะได้รับความรู้กับกิจกรรมต่างๆจากโครงการ

4.1.2.1 องค์ประกอบหลักของโครงการ

1. ส่วนห้องพัก

ส่วนห้องพักเป็นองค์ประกอบหลักของโครงการ เน้นความเป็นส่วนตัวและเรียบง่ายของผู้เข้าใช้โครงการ พื้นที่ใช้สอยและรูปแบบอาคารที่เข้ากับสภาพแวดล้อมอย่างเป็นธรรมชาติ มีขนาดห้องพักที่เหมาะสมต่อผู้ใช้และกิจกรรม

ส่วนห้องพัก

- ห้องพับบนแบบที่ 1 20 ห้อง พื้นที่รวม 40 ตรม.
- ห้องพับบนแบบที่ 2 6 ห้อง พื้นที่รวม 72 ตรม.
- ห้องพับบนแบบที่ 3 4 ห้อง พื้นที่รวม 120 ตรม

4.1.2.2 องค์ประกอบรองของโครงการ

ส่วนบริการด้านกิจกรรมต่างๆ

ส่วนกิจกรรมเป็นองค์ประกอบรองของโครงการ เน้นผู้เข้าใช้โครงการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิต ชื่นชมสภาพแวดล้อมและทักษะสำหรับการทำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงน้อย ซึ่งจะประกอบด้วย

- ส่วนแสดงวิถีชีวิต
- ส่วนศูนย์ข้อมูลเรียนรู้การจัดการป่าต้นน้ำ
- ส่วนผลิตพลังงานทดแทน
- ส่วนสุขภาพบำบัด

ส่วนนี้ เป็นที่ส่งเสริมโครงการ ซึ่งสำคัญต่อโครงการ แต่ไม่เท่าองค์ประกอบหลัก เป็นส่วนเข้ามารองรับกิจกรรมขององค์ประกอบหลัก

1.) ส่วนสาธารณณะ

เป็นส่วนเชื่อมองค์ประกอบต่างๆของโครงการเข้าด้วยกัน อีกทั้งเป็นจุดผ่านหลักของโครงการก่อนที่จะเข้าสู่ส่วนต่างๆของโครงการ ซึ่งเน้นบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติเหมาะแก่การเข้าพัก เพื่อให้สามารถควบคุมและง่ายต่อการจำแนกประเภทกลุ่มผู้ใช้โครงการ

- โถงต้อนรับ
- ลานอเนกประสงค์

- พื้นที่สีเขียว
- ส่วนพักผ่อน
- สระน้ำ
- ห้องน้ำชาย-หญิง
- ส่วนบริการกิจกรรม

2.) ส่วนสนับสนุน

เป็นส่วนที่เสริม ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนกลางที่มีการบริการ เช่น ส่วนร้านค้า ร้านอาหารและห้องสมุด เป็นส่วนสำหรับดึงดูดผู้เข้าพักในโครงการและบุคคลภายนอกให้เข้ามาใช้ในโครงการเพิ่มมากขึ้น

- ส่วนร้านอาหาร
- ส่วนห้องสมุด
- ส่วนร้านค้า

3.) ส่วนบริหาร

เป็นส่วนพื้นที่ของกลุ่มผู้ที่ทำหน้าที่บริหารโครงการ ได้แก่กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มพนักงาน โดยส่วนพื้นที่นี้จะแยกออกมาเป็นอีกส่วนขององค์ประกอบต่างๆของโครงการ โดยมีทางเข้าอีกส่วนหนึ่งเพื่ออำนวยความสะดวกประเภทผู้ใช้โครงการ

4.) ส่วนบริการ

เป็นส่วนที่มีความสำคัญกับโครงการเนื่องจากเป็นส่วนที่ดูแลบำรุงรักษาอาคารและควบคุมงานระบบทุกประเภทของแต่ละองค์ประกอบโครงการ ดังนั้นส่วนบริการอาคารต้องมีเส้นทางบริการอาคารที่สามารถเข้าถึงได้ทุกองค์ประกอบที่สำคัญ โดยไม่ร่วมใช้กับเส้นทางหลักและเส้นทางรองของโครงการ และไม่ผ่านส่วนสาธารณะของโครงการ เพื่อแยกประเภทผู้ใช้โครงการให้ชัดเจน

5.) ส่วนจอดรถ

ส่วนที่จอดรถของโครงการ ต้องสามารถเชื่อมต่อกับทางเข้าหลักของโครงการได้ และสามารถเข้าถึงส่วนบริการอาคารได้ง่าย เพื่ออำนวยความสะดวกขนถ่ายสินค้า และการให้บริการอาคารด้านต่างๆ โดยแยกออกจากเส้นทางหลักของโครงการให้ชัดเจน

4.1.3 การวิเคราะห์ผู้ใช้สอย

สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2554- 2556

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบจำนวนบุคลากรต่อห้องพัก

รายการ	2554	2555	2556
จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	1,715,111	1,776,038	2,026,681
ชาวไทย	1,703,588	1,741,263	1,989,873
ชาวต่างประเทศ	11,528	34,775	36,808
ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.67	2.48	2.54
ชาวไทย	2.64	2.47	2.54
ชาวต่างประเทศ	2.47	2.89	2.96

สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช 2,026,681 คนต่อปี

จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด x นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ x เวลาพัก(วัน) ÷ จำนวนวัน/ปี = จำนวน
นักท่องเที่ยว

$$2,026,681 \times 3\% \times 2.54 \div 356 = 423 \text{ คน}$$

ต้องการให้โครงการรองรับนักท่องเที่ยว 15% $423 \times 15 = 63$ คนต่อวัน

100

กลุ่มเป้าหมายด้านนักท่องเที่ยวโดยประมาณ = 63 คนต่อวัน

4.1.3.1 จำนวนนักท่องเที่ยวในโครงการ

โครงการมีห้องพัก รีสอร์ท ทั้งหมด 30 ห้อง ประกอบด้วย

- ห้องพักแบบที่ 1   20 ห้อง
- ห้องพักแบบที่ 2   6 ห้อง
- ห้องพักแบบที่ 3   4 ห้อง

4.1.3.2 จำนวนบุคลากรในโครงการ

การแบ่งอัตรากำลังคนในหน่วยงานต่างๆ

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงการแบ่งอัตรากำลังคนในส่วนงานต่างๆ

แผนก	อัตราส่วน	จำนวนคน
ฝ่ายบริหาร	3%	3
สำนักงาน	14%	10
ฝ่ายบริการ	33%	26
ฝ่ายอาคารและสถานที่	40%	30
ฝ่ายบริการสุขภาพ	10%	8

จำนวนบุคลากรของโครงการ จำแนกตามหน้าที่รับผิดชอบ

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงจำนวนบุคลากรของโครงการ จำแนกตามหน้าที่รับผิดชอบ

ฝ่ายบริหาร	
ประธานโครงการ	1 คน
กรรมการผู้จัดการ	1 คน
รองประธานกรรมการ	1 คน
ฝ่ายสำนักงานบริหาร	
ผู้ช่วยจัดการฝ่ายบริหาร	1 คน
พนักงานแผนกบุคคล	2 คน
พนักงานแผนกการตลาด	2 คน
พนักงานประชาสัมพันธ์	1 คน
พนักงานแผนกการเงิน	2 คน
พนักงานการบัญชี	1 คน
พนักงานจัดซื้อ	1 คน
ฝ่ายบริการ	
ผู้จัดการฝ่ายบริการ	1 คน
พนักงานแผนกอาหารและเครื่องดื่ม	8 คน
พ่อครัว	3 คน
พนักงานครัว	5 คน
พนักงานต้อนรับ	2 คน
พนักงานส่งของห้องพักร	2 คน
พนักงานกระเป๋าเดินทาง	2 คน
พนักงานรับโทรศัพท์	1 คน
ฝ่ายอาคารและสถานที่	
ผู้จัดการฝ่ายอาคารและสถานที่	1 คน
หัวหน้าแผนกรักษาความสะอาด	1 คน
พนักงานรักษาความสะอาด	10 คน
หัวหน้าแผนกรักษาความปลอดภัย	1 คน
พนักงานรักษาความปลอดภัย	6 คน
หัวหน้าช่างซ่อมบำรุง	1 คน
พนักงานซ่อมบำรุง	6 คน
ฝ่ายบริการสุขภาพ	1 คน
ผู้จัดการแผนกสุขภาพ	2 คน
พนักงานบริการสุขภาพ	3 คน
พนักงานดูแลความปลอดภัย	2 คน

4.1.3.3 สรุปจำนวนผู้ใช้โครงการ

ตารางที่ 4.4 ตารางสรุปจำนวนผู้ใช้โครงการ

ประเภทผู้ใช้โครงการ	จำนวนคน/วัน
จำนวนผู้ใช้โครงการประจำ (บุคลากร)	55
จำนวนผู้ใช้โครงการ (ลูกค้า)	63
รวม	118

4.1.3.3.1 การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

ประเภทของผู้ใช้โครงการ แบ่งเป็น 3 ประเภท

ก. ผู้ใช้ชั่วคราว

แขกที่เข้ามาพักมาทำกิจกรรมเชิงนิเวศ ได้แก่ นักท่องเที่ยวและนักทัศนอาจร ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศ ซึ่งมีนักท่องเที่ยวชาวไทยในปริมาณที่มากกว่า แต่นักท่องเที่ยวทั้งสองประเภท จะมีการเข้าพักแรมในลักษณะที่ต้องการความเป็นส่วนตัวมีสภาพแวดล้อมสวยงามและต้องสัมพันธ์กับธรรมชาติมากที่สุด และเลือกที่จะประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ตามต้องการ แขกที่เข้าพักและใช้บริการด้านการจัดเลี้ยงและประชุมสัมมนา

- (1) ผู้ที่มาร่วมในงานประชุม สัมมนา โดยใช้เวลาในการประชุมสัมมนาเป็นเวลาหลายวัน จะเข้าพักแรมตามระยะเวลานั้นๆซึ่งอาจจะมีการร่วมกิจกรรมเชิงนิเวศหรือไม่เข้าร่วมก็ได้

ข. ผู้ใช้ประจำ

- (1)ผู้บริหารระดับสูง
- (2)พนักงานของโครงการ
- (3)พนักงานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ค. ผู้มาติดต่อและผู้มาส่งของ

นักท่องเที่ยว

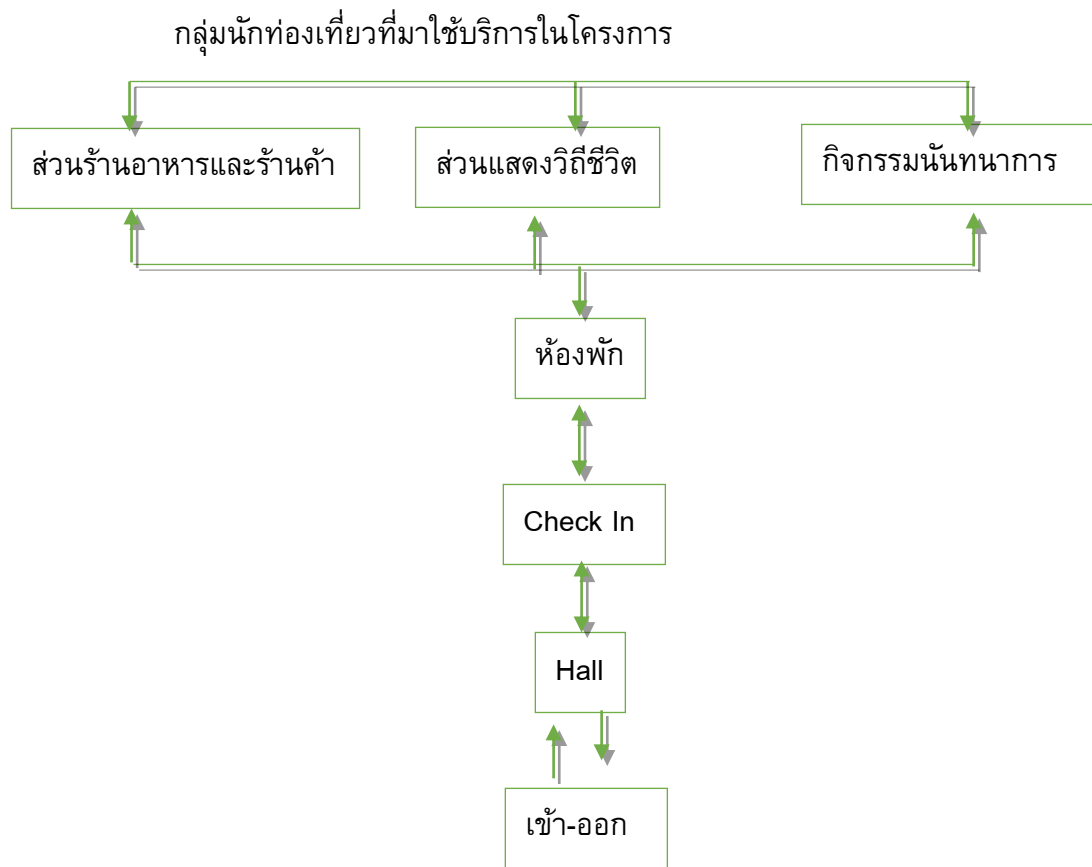
- กลุ่มชาวต่างชาติและนักท่องเที่ยวชาวไทย

ที่ต้องการความเป็นส่วนตัวต้องการความเงียบสงบ รักธรรมชาติหรือเข้ามาพักในช่วงวันหยุดในระยะเวลาสั้นและระยะเวลายาว

- กลุ่มประเภทครอบครัว

ที่สนใจการชื่นชมธรรมชาติ และสนใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการทำกิจกรรมที่มีการเปลี่ยนบรรยากาศ

ภาพที่ 4.1 แผนผังแสดงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

4.1.4 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอย

4.1.4.1 พื้นที่ใช้สอยในโครงการ

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

ส่วนห้องพัก					
องค์ประกอบหลัก	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
ห้องพักแบบที่1		20	40	800	C
- ห้องนอน					
- ห้องน้ำ					
- นั่งเล่น					
ห้องพักแบบที่2		6	72	432	C
- ห้องนอน					
- ห้องน้ำ outdoor					
- นั่งเล่น					
- ส่วนรับประทานอาหาร					
- ระเบียง					
ห้องพักแบบที่3		4	120	480	C
- ห้องนอน1					
- ห้องนอน2					
- ห้องน้ำ outdoor					
- นั่งเล่น					
- ส่วนรับประทานอาหาร					
- ส่วนเตรียมอาหาร					
- ระเบียง					
				1772	
Circulation 40%				684.8	
รวม				2396.8	
รวมพื้นที่ส่วนห้องพักทั้งหมด				2396.8	ตารางเมตร
ส่วนแสดงวิถีชีวิต					
องค์ประกอบรอง	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
พื้นที่ให้ข้อมูล		1	20	20	C
เตรียมอุปกรณ์		1	20	20	C
โรงผ้าม้าย้อม		1	32	32	A,C

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ (ต่อ)

องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
โรงผ้าบาติก		1	40	40	A,C
โรงต้มสี		1	12	12	A,C
โรงตากผ้า		1	12	12	A,C
โรงทอผ้า		1	16	16	A,C
ลานกิจกรรม					
				152	
Circulation40%				60.8	
รวม				212.8	
รวมพื้นที่ส่วนแสดงวิถีชีวิตทั้งหมด 212.8 ตารางเมตร					
ศูนย์ข้อมูลเรียนรู้การจัดการป่าต้นน้ำ					
องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
พื้นที่บริการข้อมูล		1	20	20	C
ส่วนอบรม		1	36	36	C
แปลงสาธิต					
พื้นที่พักผ่อน, ป่อเก็บน้ำ					
				56	
Circulation40%				22.4	
รวม				78.4	
รวมพื้นที่ส่วนศูนย์ข้อมูลเรียนรู้การจัดการป่าต้นน้ำทั้งหมด 78.4 ตารางเมตร					
ส่วนผลิตพลังงานทดแทน					
องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
ส่วนเตรียมผลิต		1	32	32	A,C
พื้นที่รับซื้อ/ขาย		1	40	40	A,C
ที่กำจัด/บำบัด		2	32	64	A,C
พื้นที่ผลิตน้ำดื่ม		1	20	20	A,C
ห้องผลิตเชื้อเพลิงอัดแท่ง		1	36	36	A,C
ห้องผลิตน้ำมันไบโอดีเซล		1	36	36	A,C
ห้องเก็บของ		1	28	28	A,C
				256	
Circulation30%				76.8	

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ (ต่อ)

รวม				332.8	
รวมพื้นที่ส่วนผลิตพลังงานทดแทนทั้งหมด				332.8	ตารางเมตร
ส่วนด้านสุขภาพ					
องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
Lobby and Reception	4	1	4 P	16	A,C
บ่อน้ำเย็น		2	9	18	C
สปาพื้นบ้าน		2	32	64	A,C
ลานโยคะ		1	30	30	A,C
ห้องน้ำชาย		1	15	15	A,C
ห้องน้ำหญิง		1	15	15	A,C
ลิฟต์เกอร์	10	1	20U	20	C
ห้องเก็บของ		1	12U	12	A,C
				190	
Circulation30%				57	
รวม				247	
รวมพื้นที่ส่วนด้านสุขภาพทั้งหมด				247	ตารางเมตร
ส่วนบริการกิจกรรม					
องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
จุดรับฝากของ		1	20	20	C
จุดเช่าอุปกรณ์		1	32	32	C
จุดรับ-ส่ง	30	1	1.2	36	A,C
จุดอบรม	12	1	2.5P	30	A,C
จุดเตรียมความพร้อม		1	40	40	C
				164	
Circulation40%				65.6	
รวม				229.6	
รวมพื้นที่ส่วนบริการกิจกรรมทั้งหมด				229.6	ตารางเมตร

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ (ต่อ)

องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
โถงต้อนรับ		1	180	180	A
- ส่วนต้อนรับ					
- ส่วนประชาสัมพันธ์					
- เกือบของ					
ลานอเนกประสงค์		1	120	120	A
พื้นที่สีเขียว			110	110	C
ส่วนพักผ่อน		1	120	120	A
ห้องน้ำหญิง		6	1.5U	9	A
ห้องน้ำชาย		6	1.5U	9	A
อินเทอร์เน็ต		2	8	8	A
Staff Area		1	24	24	C
สระน้ำ					
				580	
Circulation 30%				174	
รวม				754	
รวมพื้นที่ส่วนสาธารณะทั้งหมด 754 ตารางเมตร					
ส่วนสนับสนุน					
องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
ส่วนร้านอาหาร		1	200	200	C
-ครัวไทย					
-บาร์					
-เกือบของ		1	10	10	
ส่วนร้านค้า		1	36	36	C
-ร้านผลิตภัณฑ์otop		1	80	80	
-ร้านกาแฟ		1	28	28	
				354	
Circulation 40%				141.6	
รวม				495.6	
รวมพื้นที่ส่วนสนับสนุนทั้งหมด 495.6 ตารางเมตร					

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ (ต่อ)

ส่วนบริหารโครงการ					
องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
โถง	10	1	2P	20	C
ส่วนห้องรับแขก		1	40	40	A,C
Reception		1	18	18	C
องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
ห้องประธานโครงการ	1	1	16P	16	A,C
ห้องกรรมการผู้จัดการ	1	1	4P	12	C
ห้องผู้จัดการทั่วไป	1	1	12	12	C
ฝ่ายบุคคล		1	8P	8	C
ฝ่ายบัญชี		1	8	8	C
ฝ่ายการตลาด		1	8	8	C
ห้องประชุม	10	1	2.5P	25	C
Copy & Paper		1	9U	9	C
ห้องเก็บของ		1	5U	5	C
ห้องน้ำหญิง		1	1.5U	9	A
ห้องน้ำชาย		1	1.5U	9	A
				193	
Circulation 30%				57.9	
รวม				250.9	
รวมพื้นที่ส่วนบริหารโครงการทั้งหมด 259.9 ตารางเมตร					
ส่วนบริการโครงการ					
องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
ครัว		1		180	A
- พื้นที่เตรียมอาหาร			32		
- พื้นที่เก็บอาหาร			120		
- พื้นที่ทำอาหาร			60		
- Staff Area			12		
ส่วนแม่บ้าน		1	24	24	A
ห้องเก็บของ		1	12	12	C
ส่วนซัก-รีด		1	180	80	A
ห้องฝึกอบรม		1	15	15	A

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ (ต่อ)

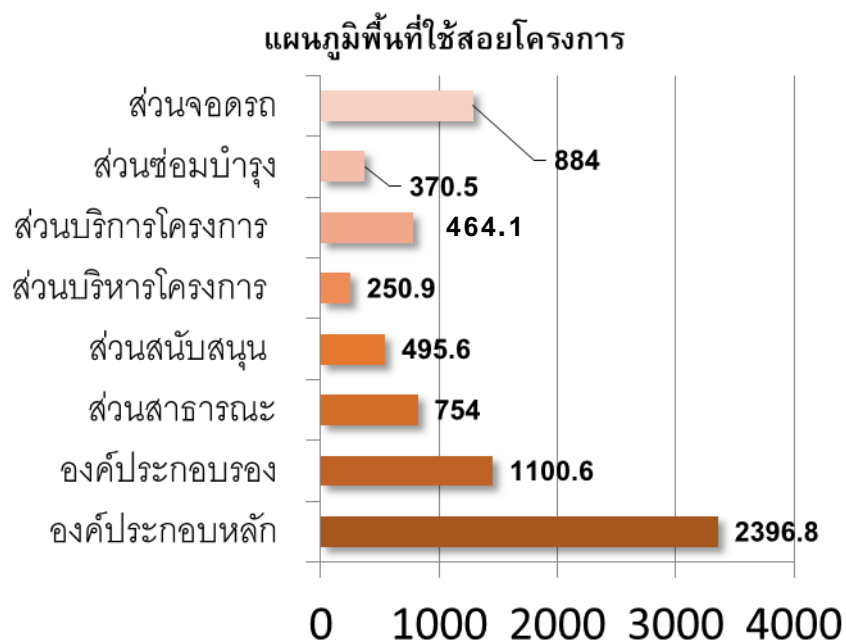
ห้องน้ำหญิง		3	1.5U	9	A
ห้องน้ำหญิง		3	1.5U	9	A
พื้นที่เก็บขยะ		1	28	28	A
				357	
Circulation 30%				107.1	
รวม				464.1	
รวมพื้นที่ส่วนบริการโครงการทั้งหมด				464.1	ตารางเมตร
ส่วนซ่อมบำรุง					
องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
ห้องเครื่อง		1	24	24	A
-ห้องพักช่าง		1	50	50	A ,C
- ห้องเครื่องไฟฟ้า		1	32	32	A
- ห้องเครื่องไฟฟ้าสำรอง		1	28	28	A
ห้องป้มน้ำ		1	25	25	A ,C
- ห้องสูบน้ำ		1	50	50	A
- ห้องเครื่องปรับอากาศ		1	15	15	A
- ห้องเครื่องระบบรักษาความปลอดภัย		1	15	15	A
เก็บห้อง		1	12	12	C
โรงอาหารพนักงาน		1	28	28	A
ห้องน้ำ		1	6	6	A
				285	
Circulation 30%				85.5	
รวม				370.5	
รวมพื้นที่ส่วนซ่อมบำรุงทั้งหมด				370.5	ตารางเมตร
ส่วนจอดรถ					
องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
ที่จอดรถทั่วไป	30	15	12.5	187.5	A ,C
ที่จอดรถพนักงาน		5	12.5	62.5	A ,C
ที่จอดรถบัส		2	40	80	A ,C
ที่จอดรถบริการ		3	37.5	112.5	A ,C
				442	
Circulation 100%				442	
รวม				884	
รวมพื้นที่ส่วนจอดรถทั้งหมด				884	ตารางเมตร

ข้อมูลอ้างอิง

A - architect data

C - case study

4.1.4.2 สรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการ

องค์ประกอบโครงการ	พื้นที่รวมโครงการ(ตารางเมตร)
องค์ประกอบหลัก	2396.8
องค์ประกอบรอง	1100.6
- ส่วนแสดงวิถีชีวิต	
- ศูนย์ข้อมูลเรียนรู้การจัดการป่าต้นน้ำ	
- ส่วนผลิตพลังงานทดแทน	
- ส่วนด้านสุขภาพ	
- ส่วนบริการกิจกรรม	
ส่วนสาธารณะ	754
ส่วนสนับสนุน	495.6
ส่วนบริหารโครงการ	250.9

ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการ (ต่อ)

องค์ประกอบโครงการ	พื้นที่รวมโครงการ(ตารางเมตร)
ส่วนบริการโครงการ	464.1
ส่วนซ่อมบำรุง	370.5
ส่วนจอดรถ	884
รวมพื้นที่ใช้สอย	6716.5

รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดในโครงการ 6716.5 ตารางเมตร

เมื่อกคิดพื้นที่ว่าง 60 % จะได้พื้นที่ว่าง 4,029.9 ตารางเมตร จึงทำให้ได้พื้นที่ที่ต้องการ 10,746.4 ตารางเมตร หรือประมาณ 6.7 ไร่

4.1.5 การอภิปรายองค์ประกอบอื่นๆ

- กฎหมาย

1 กฎหมายผังเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช

2 พระราชบัญญัติโรงแรม (พ.ศ.2478)

3 กฎกระทรวง ฉบับที่7 (พ.ศ.2517)

4 กฎกระทรวง ฉบับที่41 (พ.ศ.2537)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (พ.ศ.2522)

5 กฎกระทรวง ฉบับที่44 (พ.ศ.2538)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (พ.ศ.2522)

6 กฎกระทรวง ฉบับที่55 (พ.ศ.2543)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (พ.ศ.2522)

7 กฎกระทรวง

กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและชรา พ.ศ. 2548

8 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535

9 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พ.ศ.2548)

- การจัดทางสัญจร (Circulation)

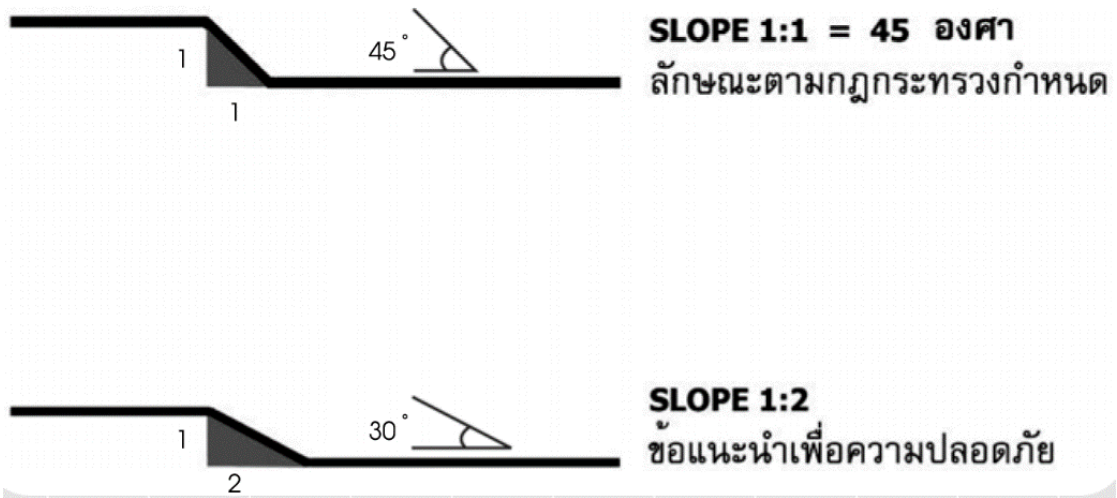
1.) ทางเดินเท้า (Pedestrians)

1.1 ทางเดินปกติ

1.2 ทางเดินของคนพิการ

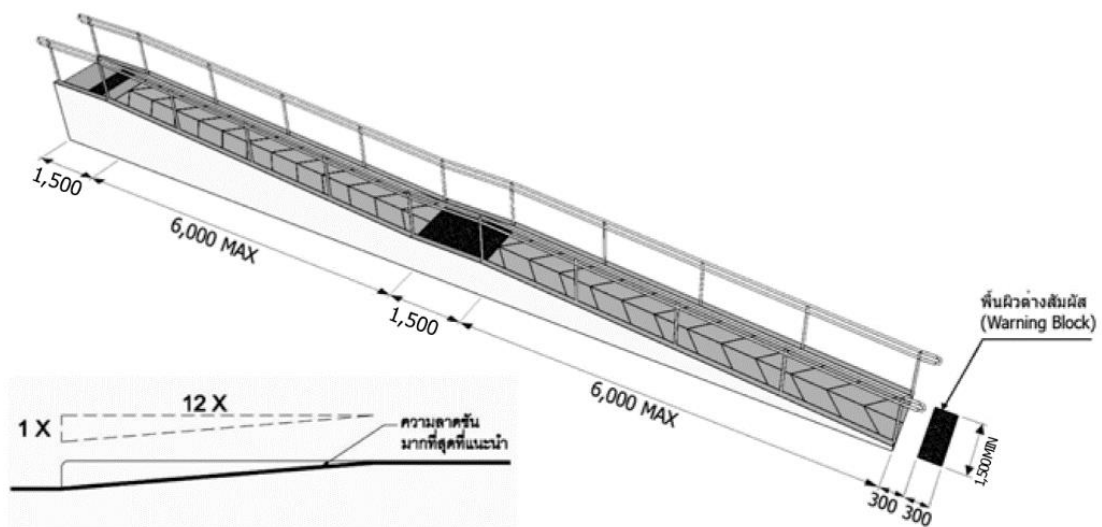

ทางลาดของคนพิการเมื่อต่างระดับจะลาดขึ้น-ลง ขนาด 1 : 12 เมตร
จะมีขนาดความกว้างของพื้นที่ 0.90 เมตร ต่อคน

ภาพที่ 4.2 : ภาพแสดงความลาด

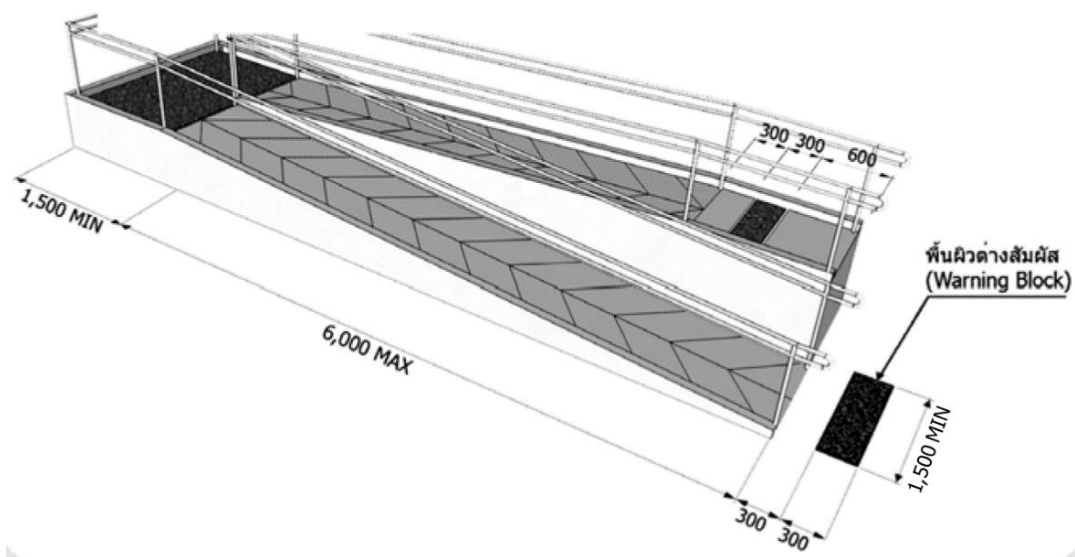
ที่มา : คู่มือการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ และคนทุพพลภาพ

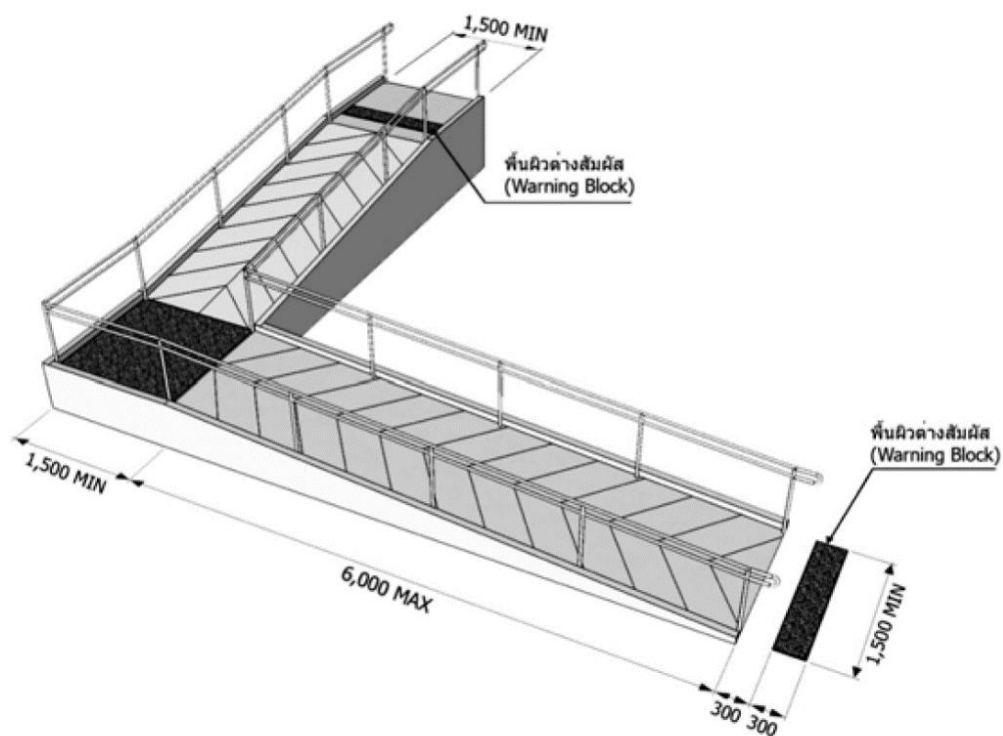
ภาพที่ 4.3 : ภาพแสดงทางลาดแบบตรง

ที่มา : คู่มือการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ และคนทุพพลภาพ

ทางลาดควรจะมีขนาดความกว้างอย่างน้อย 90 ซม. ในกรณีที่ทางลาดมีความยาวของทุกช่วงรวมกันตั้งแต่ 6.00 เมตรขึ้นไป ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

ภาพที่ 4.4 : ภาพแสดงลักษณะทางลาด 90 องศา
 ที่มา : คู่มือการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ และคนทุพพลภาพ

ภาพที่ 4.5 : ภาพแสดงลักษณะทางลาด 180 องศา
 ที่มา : คู่มือการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ และคนทุพพลภาพ

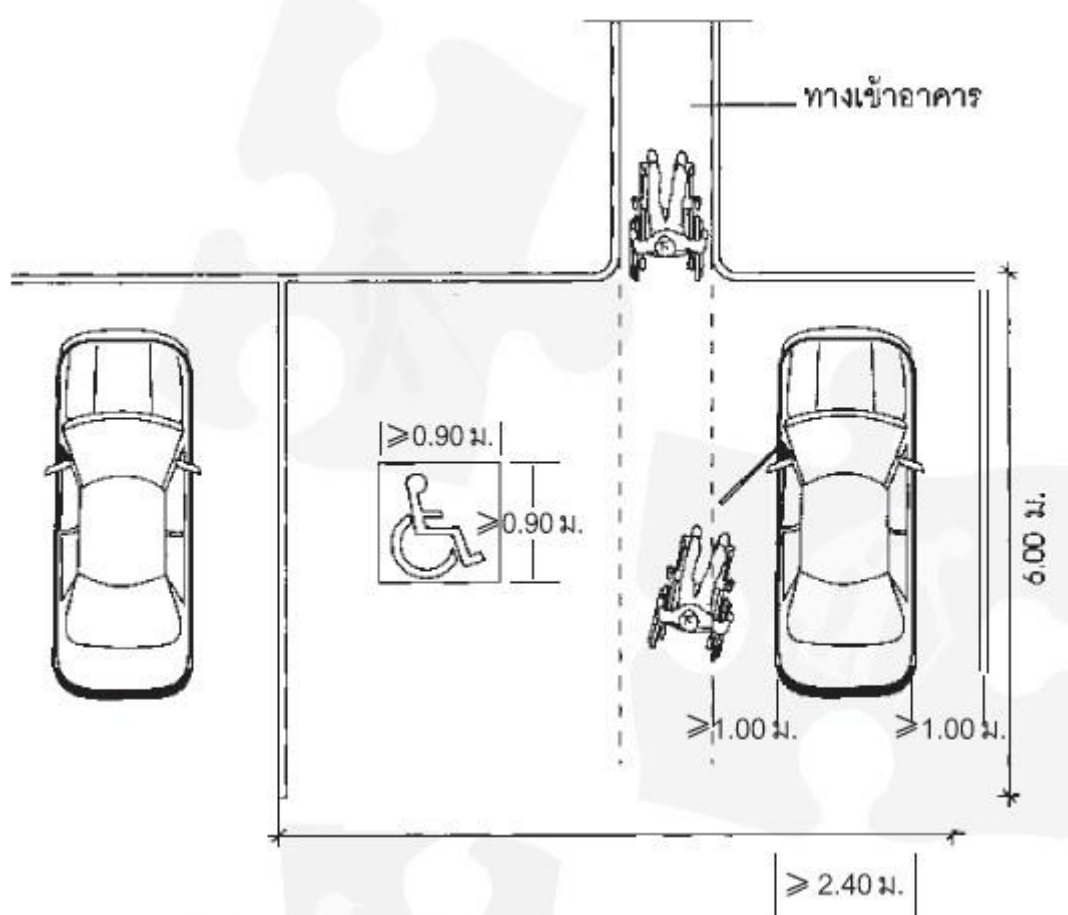
2.) การจอดรถ (Parking)

ส่วนจอดรถมีขนาดรวมทั้งหมด 884 ตารางเมตร โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ที่จอดรถทั่วไป ที่จอดรถส่วนจัดบริการ และที่จอดรถเจ้าหน้าที่

ขนาดของที่จอดรถยนต์ 2.70x5.00 เมตร

ขนาดของที่จอดรถจักรยานยนต์ 1.00x1.20 เมตร

ขนาดของที่จอดรถบัส 2.70x12.00 เมตร

ภาพที่ 4.6 : ภาพแสดงรูปแบบการจอดรถทั่วไป

ที่มา: <https://disabilitydb.wordpress.com/>

4.2 การนำไปใช้ในห้องประกอบทางสถาปัตยกรรม

4.2.1 การกำหนดที่ว่างและส่วนปิดล้อม

- การได้ยิน (Audibility)

ลักษณะพฤติกรรม (Behavior Setting)

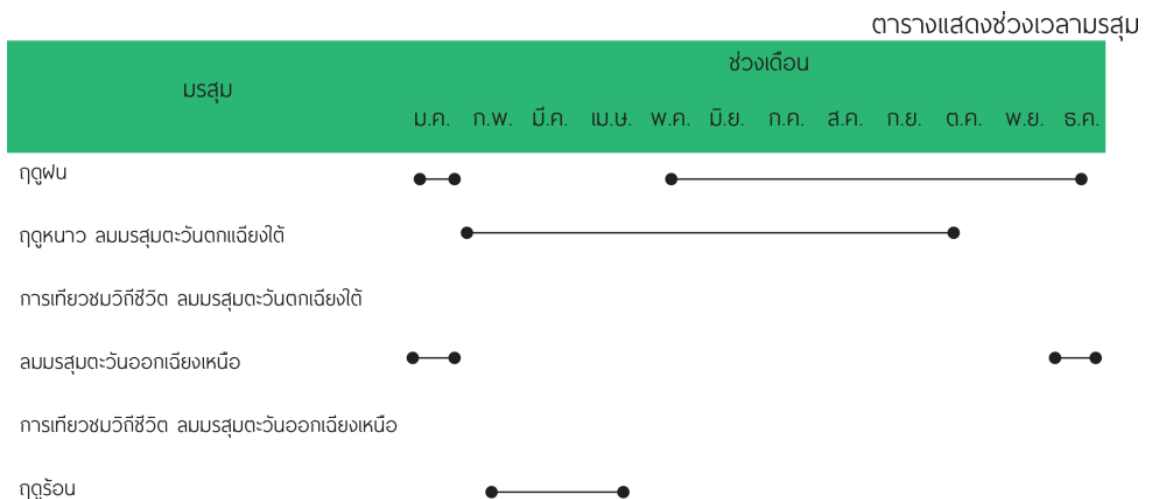
บริเวณพื้นที่โครงการ มีจำนวนต้นไม้จำนวนมาก และการวางผังกิจกรรมภายในโครงการให้พื้นที่ห้องพักห่างจากพื้นที่กิจกรรม จึงทำให้ไม่มีเสียงของการทำกิจกรรมในโครงการรบกวนส่วนขององค์ประกอบหลักของโครงการ

ภาพที่ 4.7: ภาพแสดงรูปตัดแนวกันเสียง
ที่มา : จากการวิเคราะห์

วิเคราะห์ลมประจำถิ่น

ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมียือกเขาหลวงเป็นสันกันกันลมดังกล่าวให้แปรสภาพเป็นฝน

ภาพที่ 4.8 : ภาพแสดงช่วงเวลาลมมรสุม
ที่มา : จากการวิเคราะห์

4.2.2 การใช้วัสดุ

วัสดุที่นำมาเลือกใช้ในโครงการที่นำมาพิจารณามีดังนี้

1. โครงสร้างไม้
2. โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก
3. โครงสร้างเหล็ก

โครงสร้างทั้ง 3 ประเภทนี้เหมาะกับการก่อสร้างในปัจจุบัน ดังนั้นการเลือกใช้โครงสร้างที่เหมาะสมกับอาคารจึงไม่จำเป็นต้องเลือกประเภทใดประเภทหนึ่ง ในโครงการสามารถเลือกใช้เฉพาะส่วนได้

4.2.3 การกำหนดโครงสร้างและการก่อสร้าง

การวิเคราะห์โครงสร้างอาคาร

โครงสร้างสำหรับการพิจารณาจากลักษณะของพื้นที่และปริมาณของที่ว่างแต่ละห้อง การใช้ประโยชน์และบรรยากาศที่ต้องการ สำหรับส่วนต่างๆของรีสอร์ท เช่น ส่วนโถง พื้นที่เปิดโล่ง มีความโดดเด่นกว่าส่วนอื่นๆ

ส่วนแสดงวิถีชีวิต พื้นที่ขนาดเล็ก ต้องการพื้นที่สำหรับทำกิจกรรม

ห้องพัก แบบแยกส่วนอาคารเป็นหลายหลัง เพื่อลดทอนขนาดให้เข้าถึงธรรมชาติมากที่สุด

จากความต้องการและการออกแบบที่แตกต่างกัน แต่โดยรวมแล้วเป็นพื้นที่ขนาดเล็กถึงปานกลาง ลักษณะดังกล่าวทำให้โครงการนี้ไม่ต้องใช้ระบบโครงสร้างขนาดใหญ่ หรือโครงสร้างช่วงกว้าง และเน้นวัสดุท้องถิ่น ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติและเข้ากับสภาพแวดล้อมรอบข้างเป็นอย่างดี

ฐานราก ผังลงในดิน บริเวณพื้นที่ที่มีความลาดชัน เสี่ยงต่อภัยพิบัติ

โครงสร้างอาคาร ระบบเสา คาน พื้น ค.ส.ล. ผสมกับโครงสร้างเหล็ก

โครงสร้างหลังคา โครงสร้าง ค.ส.ล. ผสมกับโครงสร้างไม้ วัสดุมุขหลังคากระเบื้องว่าวเพื่อเลียนแบบกระเบื้องดินเผา

โครงสร้างพื้น พื้นสำเร็จรูปและวัสดุที่เป็นธรรมชาติ เช่น ไม้

โครงสร้างพื้น พื้นอาคารที่ปักเป็นพื้นยกสูงจากดิน เพื่อให้อากาศไหลผ่านใต้ถุนบ้านไล่ความร้อน พื้นส่วนห้องนอน, นั่งเล่นต่างระดับกับพื้นชานประมาณ 60 ซม. เพื่อสามารถนั่งห้อยขาได้

โครงสร้างผนัง ผนังก่ออิฐฉาบปูน ปูตกแต่งด้วยวัสดุธรรมชาติ ไม้ หิน ผนังรับน้ำหนัก ในส่วนอาคาร1-2ชั้น

4.2.4 การวิเคราะห์งานระบบอาคาร

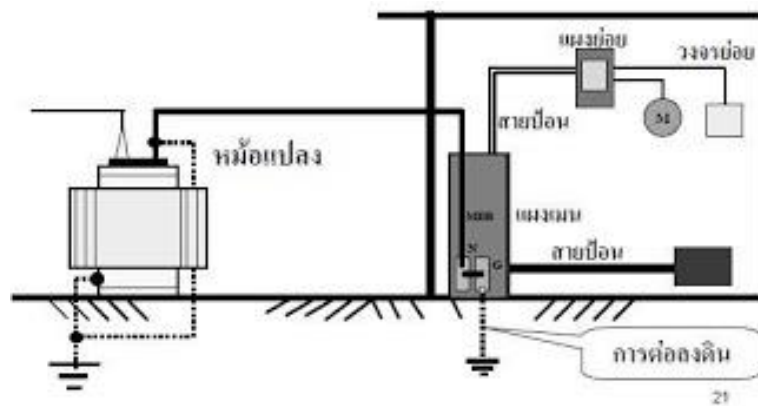
4.2.4.1 ระบบไฟฟ้า (Electrical System)

4.2.4.1.1 ระบบการจ่ายหลักพลังงานไฟฟ้า

ระบบไฟฟ้ากำลังแบบ Sub-station

เนื่องจากต้องการของกำลังไฟฟ้าสูง เพื่อความสะดวกสบายของโครงการในการจ่ายปริมาณไฟฟ้าจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องแยกหม้อแปลงไฟฟ้าออกมาต่างหาก โดยแยกส่วนเป็นของภายในโครงการจากระบบไฟฟ้าสาธารณะโดยทั่วไป

- การนำไฟฟ้าเข้าอาคาร ผังสายไฟฟ้าแรงสูงไว้ใต้ดิน ไปยังห้องเครื่องต่อกับหม้อแปลงไฟฟ้า พร้อมติดตั้งเครื่องวัดกระแสไฟฟ้าต้านแรงสูง

ภาพที่ 4.9 : ภาพแสดงระบบไฟฟ้ากำลังแบบ Sub-station

ที่มา: <https://nongcom-electrical.blogspot.com>

4.2.4.1.2 ระบบการเดินสายดิน

- สายไฟฟ้าทั้งหมด สายระบบเสียง สายระบบโทรศัพท์ สายสัญญาณป้องกันไฟ เดินในท่อ เป็นท่อชนิดเหล็กอาบสังกะสี ส่วนภายในอาคาร ที่เป็นห้องชุดแบบหลัง ใช้การเดินท่อฝังใต้ดินเพื่อความเรียบร้อย

- 4.2.4.2 ระบบป้องกันอัคคีภัยและระบบดับเพลิง(Fire Protection System & Fire Fighting System)

- ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้
- ระบบ Manual Station เป็นอุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้ด้วยมือ ใช้งานในกรณีมีคนพบเหตุเพลิงไหม้ ก่อนที่อุปกรณ์ตรวจจับเพลิงไหม้จะทำงาน

4.2.4.2.1 ระบบตรวจจับควัน (Smoke Detector) การกระจายตัวอยู่ตามตำแหน่งภายในโครงการ

4.2.4.2.2 เครื่องดับเพลิงแบบบรรจุถัง (Portable Fire Extinguisher) เนื่องจากโครงการมีลักษณะแบบกระจายตัว จึงใช้ระบบดับเพลิงแบบไม่อัตโนมัติ ได้แก่ อุปกรณ์ดับเพลิงแบบหัวซึ่งเป็นถังบรรจุผงเคมีแห้ง สามารถหัวไปยังจุดเกิดเหตุได้อย่างสะดวก

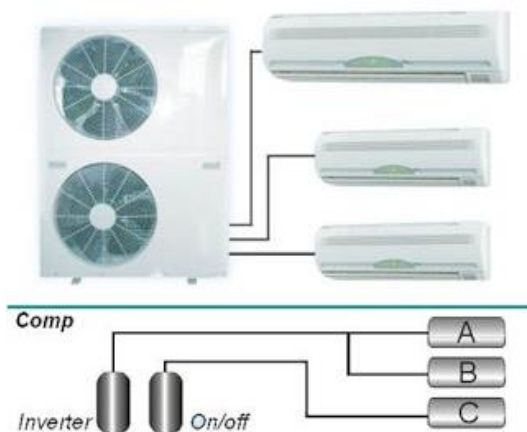
ภาพที่ 4.10 : ภาพแสดงชนิดถังดับเพลิง
ที่มา: www.nsplusengineering.com

4.2.4.3 ระบบปรับอากาศ (Air-Conditioning System)

โครงการรีสอร์ทเป็นโครงการที่ต้องการความเป็นธรรมชาติ และเน้นเรื่องของกิจกรรมจึงต้องการอาคารที่เปิดโล่ง เพื่อรับอากาศบริสุทธิ์ โดยมีการปรับอากาศเฉพาะบางส่วน ที่จำเป็นในด้านการให้บริการ และระบบต่างๆ การเลือกใช้เครื่องปรับอากาศจึงพิจารณาตามลักษณะการใช้งาน และลักษณะอาคาร

4.2.4.3.1 ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split Type)

ส่วนพื้นที่ที่มีการใช้ระบบปรับอากาศแบบช่วงเวลา เช่น ส่วนที่พัก ควรจะใช้ระบบปรับอากาศระบบนี้ เพื่อความประหยัด

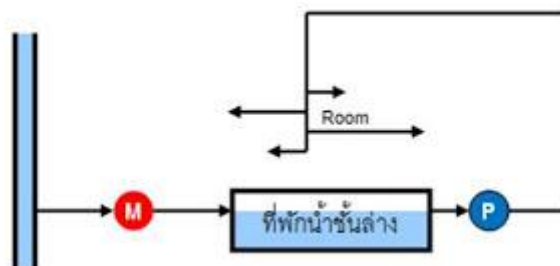

ภาพที่ 4.11 : ภาพแสดงระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split Type)
ที่มา: www.bloggang.com

4.2.4.4 ระบบสุขาภิบาล (Sanitary System)

4.2.4.4.1 ระบบประปาในอาคาร

ระบบเก็บน้ำแบบป้อนน้ำขึ้นไปเก็บบนถังเก็บน้ำ (UP FEED) จากน้ำในถังเก็บน้ำ ผ่านปั๊มน้ำไปยังส่วนต่างๆของรีสอร์ท ไม่ต้องใช้การจ่ายน้ำแบบหอดึงสูง เนื่องจากอาคารไม่สูง และมีการไล่ระดับลงตามพื้นที่ส่วนขนาดของถังเก็บน้ำใต้ดิน

ภาพที่ 4.12 : ภาพแสดงระบบระบบประปาในอาคาร

ที่มา: http://nationchemsb.com/?page_id=808

4.2.4.4.2 ระบบท่อระบายน้ำเสีย

-ความลาดเอียงท่อ ไม่น้อยกว่า 1:100

-น้ำทิ้ง จากอ่างล้างมือ และพื้น และจากห้องครัว ต้องผ่านบ่อไขมันก่อนจะปล่อยลงสู่สาธารณะ

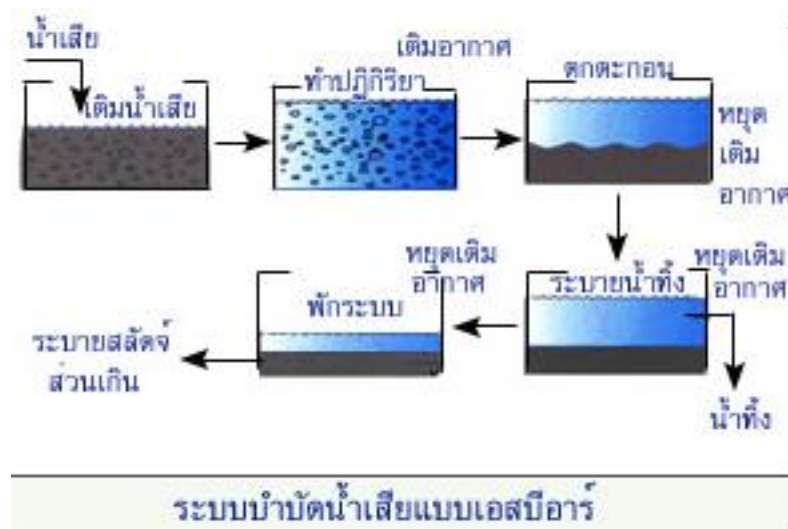
-น้ำโสโครกจากส่วนส้วมและปัสสาวะ มักนิยมแยกออกจากน้ำทิ้งทั่วไป และอาจใช้ท่ออากาศร่วมกัน การระบายอากาศ ต้องระวางช่องเปิด ที่อยู่เหนือหลังคาไม่ปล่อยทิ้งให้เกิดการรบกวนในส่วนอื่นๆ ต้องผ่านการบำบัดก่อนปล่อยออกสู่ท่อสาธารณะหรือแหล่งน้ำ

-น้ำเสียจากครัวจะมีไขมันอยู่สูง จะต้องถูกส่งเข้าบ่อกำจัดไขมันเป็นบ่อปิดมีฝาغطกันไขมันภายใน

4.2.4.4.4 ระบบบำบัดน้ำเสีย

ระบบบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศ ระบบนี้เหมาะกับอาคารขนาดกลาง ซึ่งง่ายต่อการดูแลรักษา มีประสิทธิภาพดี และราคาไม่แพง

โดยระบบบำบัดน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วนำมาใช้ประโยชน์อื่นๆได้ เช่น นำมารถน้ำต้นไม้ เพื่อลดค่าน้ำประปาของโครงการ

ภาพที่ 4.13 : ภาพแสดงระบบบำบัดน้ำเสียแบบเอสบีอาร์
ที่มา : www.pcd.go.th

4.2.4.4.5 ระบบระบายน้ำฝน

ระบบระบายน้ำฝนและระบบระบายน้ำนอกอาคารระบายลงสู่บ่อพักรอบอาคาร และเดินท่อต่อไปยังระบบระบายน้ำฝนของถนน ที่จอดรถ สนาม สวน หรือระบายลงสู่บ่อพักน้ำโครงการเพื่อนำมาใช้ประโยชน์รดน้ำต้นไม้

บทที่ 5

ขั้นตอนในการออกแบบ

5.1. แนวความคิดในการออกแบบ

- การประยุกต์ใช้วัสดุและแรงงานของคนในท้องถิ่น

- รูปแบบผังอาคาร

การใช้space outdoor semi outdoor เป็นตัวปรับเปลี่ยนกิจกรรมภายในโครงการ

- รูปแบบของอาคาร

การลดระดับพื้นเพื่อแยกการใช้งาน ความสูงประมาณ 60 ซม. สามารถนั่งห้อยขาได้

- รูปแบบของหน้าต่าง

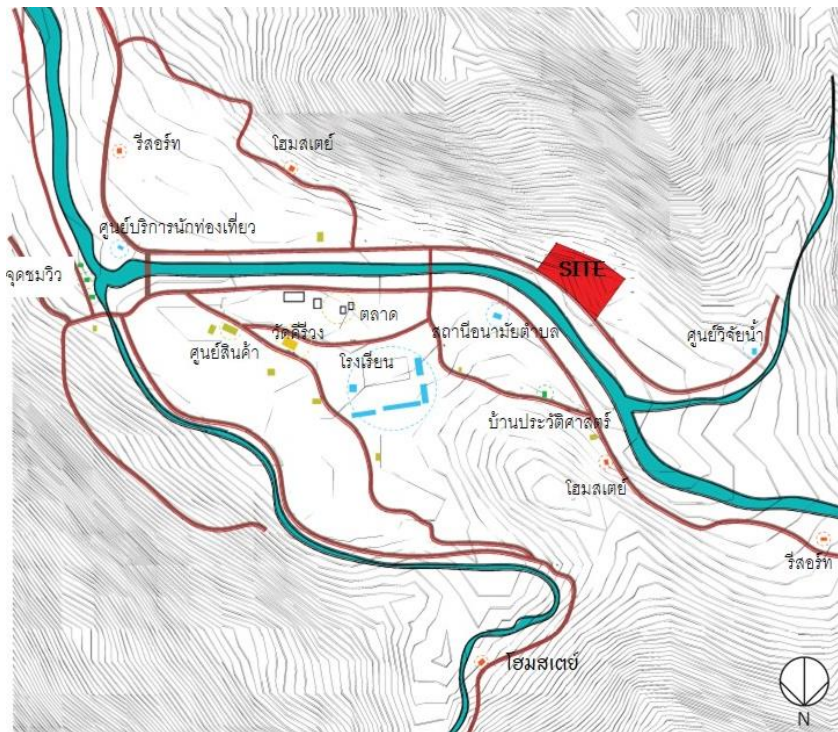
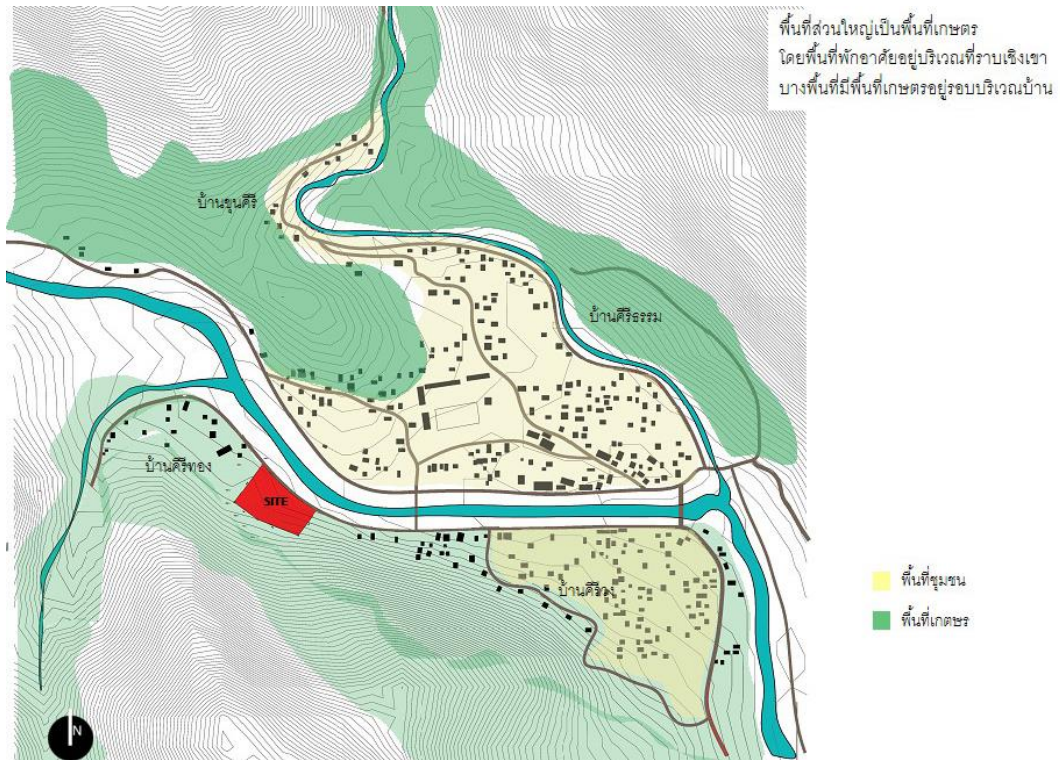
การระบายอาคารภายใน โดยมีช่องเปิด เป็นช่องระบายและมีระแนงไม้บังแดด, บังความ เป็นส่วนตัว

5.2. วิเคราะห์พื้นที่ที่ตั้งเพื่อใช้ในการออกแบบ

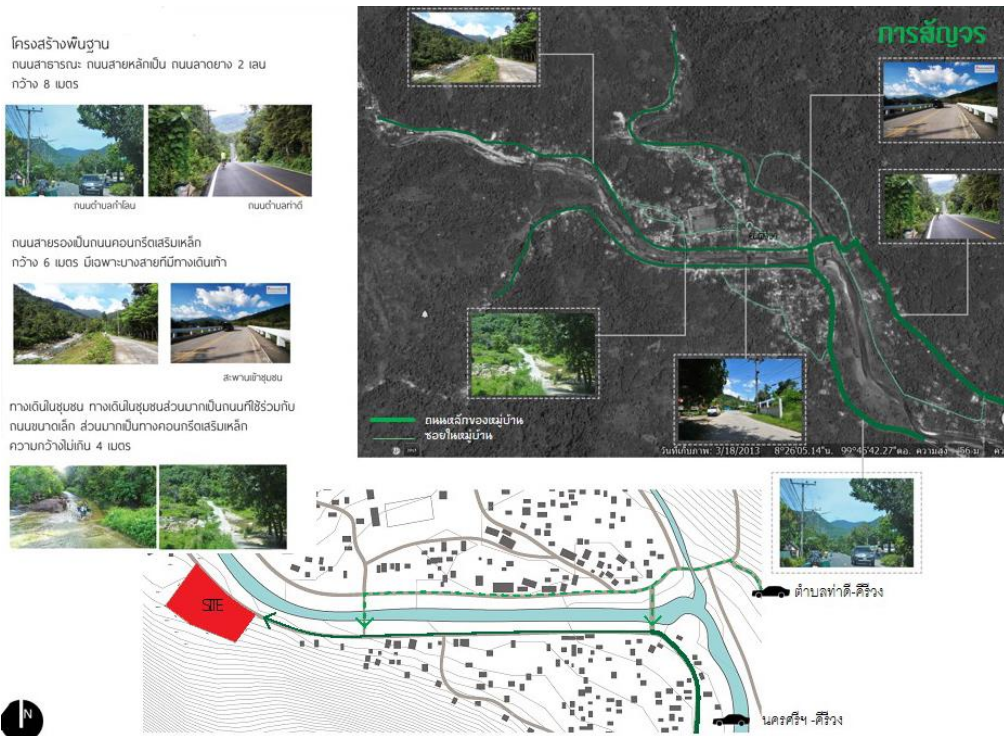
ภาพที่ 5.1 : แสดงภาพวิเคราะห์พื้นที่

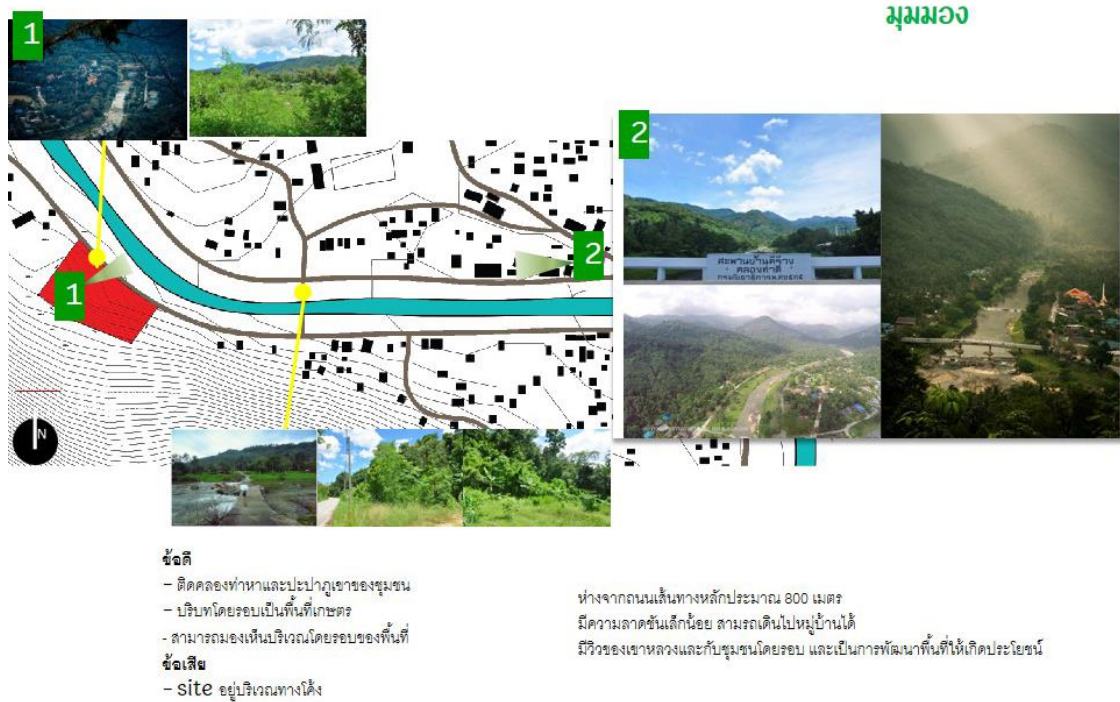

ภาพที่ 5.2 : แสดงภาพวิเคราะห์พื้นที่

ภาพที่ 5.3 : แสดงภาพวิเคราะห์พื้นที่

ภาพที่ 5.4 : แสดงภาพวิเคราะห์พื้นที่

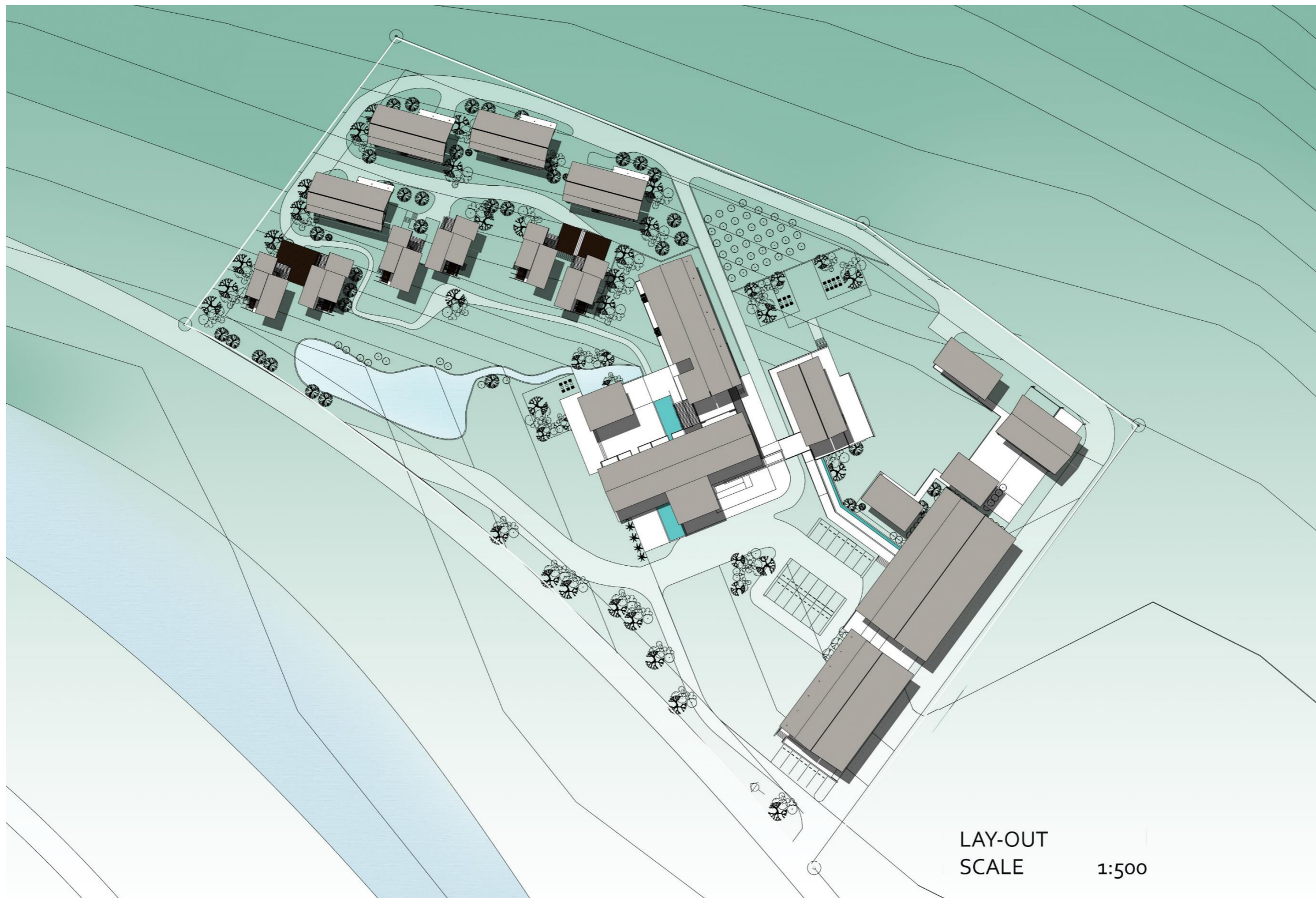

5.4.การออกแบบอาคาร

ภาพที่ 5.7 : แสดงภาพโดยรวมของการออกแบบอาคารรวม

ภาพที่ 5.8 : แสดง LAY OUT ของโครงการรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

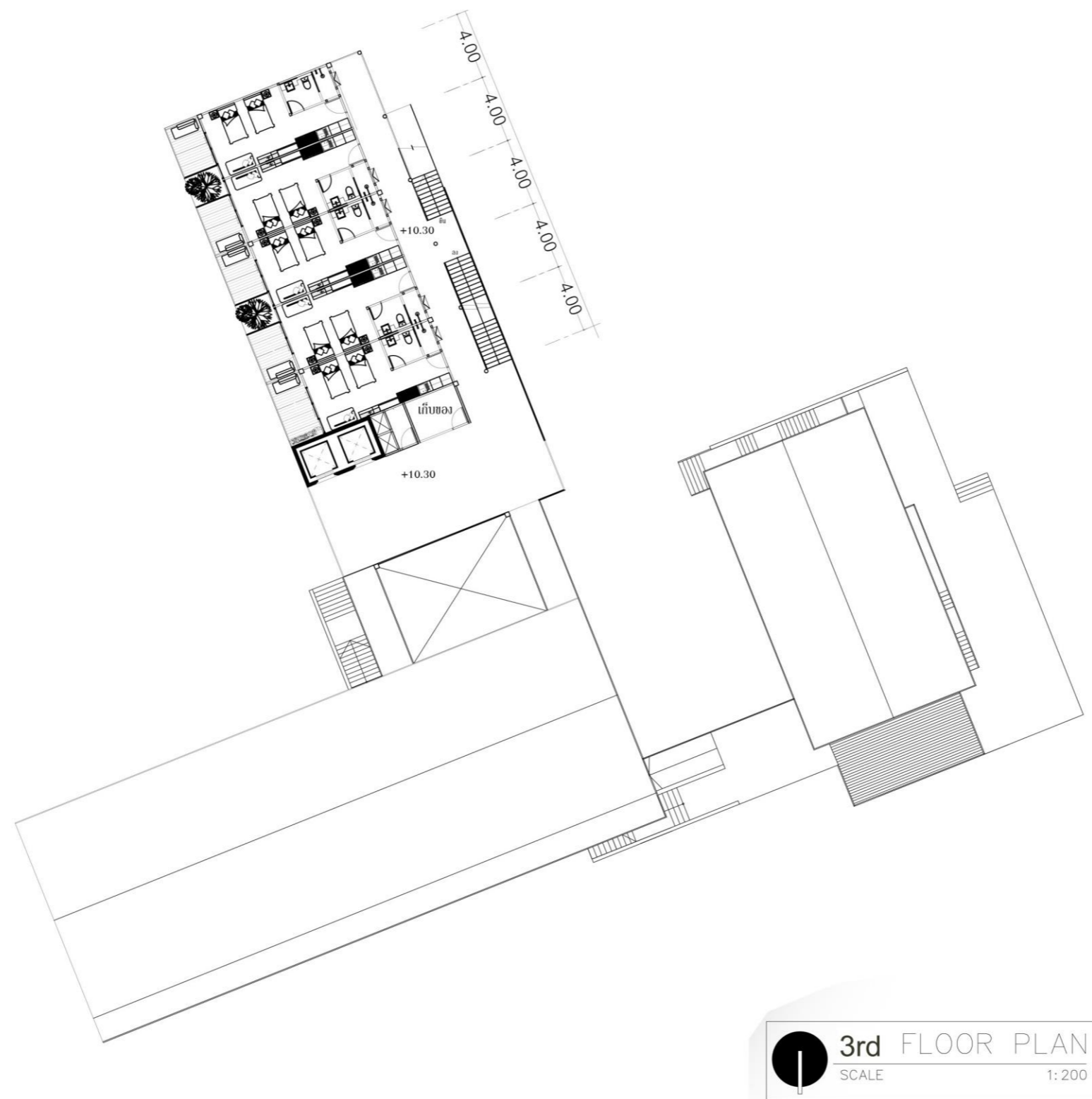

ภาพที่ 5.9 : แสดง 1st FLOOR PLAN ของโครงการรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

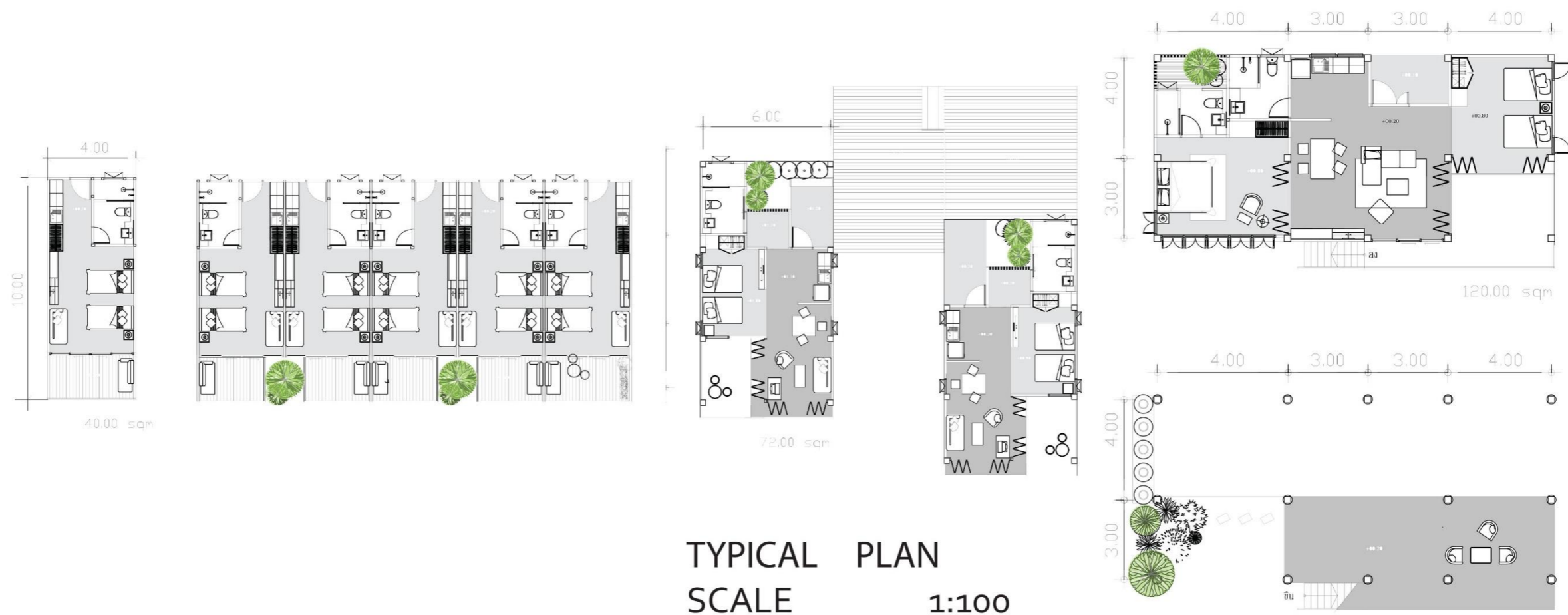

ภาพที่ 5.10 : แสดง 2nd FLOOR PLAN ของโครงการรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

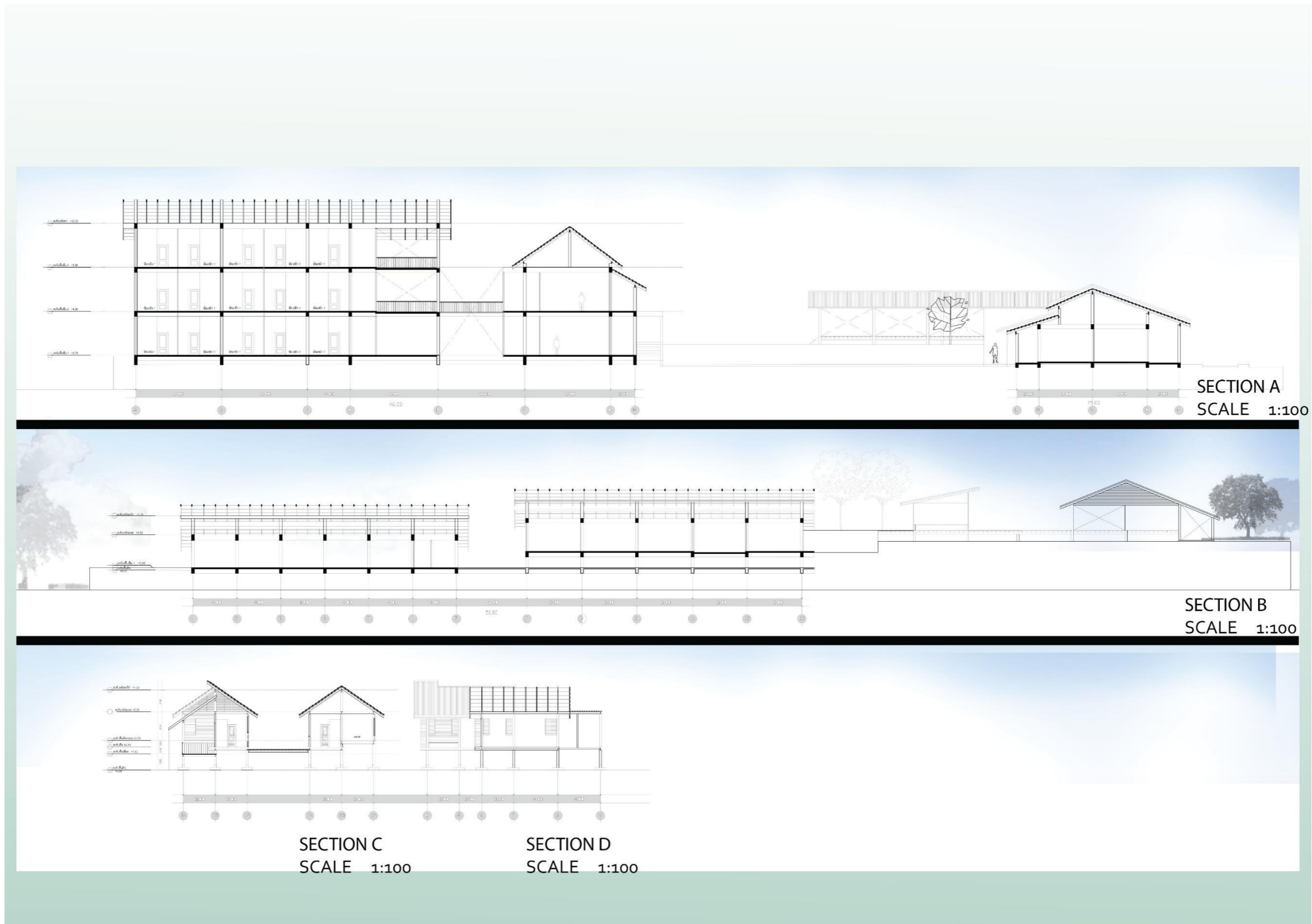

ภาพที่ 5.11 : แสดง 3rd FLOOR PLAN ของโครงการรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพที่ 5.12 : แสดง TYPICAL PLAN ของโครงการรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพที่ 5.13 : แสดง SECTION ของโครงการรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ELEVATION 1
SCALE 1:200

ELEVATION 2
SCALE 1:200

ELEVATION 3
SCALE 1:200

ภาพที่ 5.14 : แสดง ELAVETION ของโครงการรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

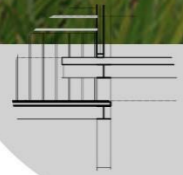

ภาพที่ 5.15 : แสดง PERSPECTIVE 1

รูปแบบของอาคาร
การsaระดับพื้นเพื่อแยกการใช้งาน

ความสูงประมาณ 60 ซม.
สามารถนั่งพิงขาได้

รูปแบบผังอาคาร
การใช้space ourdoor semi ourdoor
เป็นตัวปรับเปลี่ยนกิจกรรมภายในโครงการ

รูปแบบของหน้าต่าง
การระบายอาคารภายใน โดยมีช่องเปิด
เป็นช่องระบายและมีระแนงไม้บังแดด,
บังความเป็นส่วนตัว

ภาพที่ 5.16 : แสดง PERSPECTIVE 2

ภาพที่ 5.17 : แสดงหุ่นจำลอง

บรรณานุกรม

- อาจารย์ หนองหารพิทักษ์. 2550. “โครงการโรงแรมพักตากอากาศเชิงนิเวศเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดนครนายก.” หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- บุศรณา ทองมา. 2555. “โครงการรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย.”
หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- พนาพรรณ เลิศกิตติกุลโยธิน. “รีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยจังหวัดกาญจนบุรี.”
หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- “IDEAL VILLA DESIGN”. 2554. Gemmy Internation Publishing (HK) Limited.
- “Resorts by Thai Architects: Serene modernity”. 2555. Li-Zenn Books Limited. กรุงเทพมหานคร
- “Resorts by Thai Architects: Exotic Oriental”. 2556. Li-Zenn Books Limited. กรุงเทพมหานคร
- “TROPICAL RESORTS”. 2538. Page one Publishing Pte Ltd. Italy
- “Tropical Hotele”. 2552. North America, Latin America Europe Tuttle Publishing. Hong Kong
- องค์การบริหารส่วนตำบลกำโลน. “ประวัติคีรีวง.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.kamlone.com/index.php> 2553. สืบค้น 17 สิงหาคม 2558.
- “สภาพและข้อมูลพื้นฐาน” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
http://www.kamlone.com/mm_1_history.php 2553. สืบค้น 28 สิงหาคม 2558.
- สำนักผังเมือง สำนักงานโยธาธิการ. “แผนที่จังหวัดนครศรีธรรมราช.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://forums.panteethai.com/a/index.php?topic=1477.0> 2553. สืบค้น 19 สิงหาคม 2558.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. “จำนวนประชากรจ.นครศรีธรรมราช.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.nso.go.th/> 2551. สืบค้น 25 สิงหาคม 2558.
- “สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัด นครศรีธรรมราช.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.unseentravel.com/province/7/1> 2554. สืบค้น 20 สิงหาคม 2558.
- “กรมอุตุนิยมวิทยา - อากาศจังหวัดนครศรีธรรมราช.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.tmd.go.th/province.php?id=64> 2558. สืบค้น 27 สิงหาคม 2558.
- “ECO RESORT.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://inhabitat.com/tag/eco-resort/> 2557. สืบค้น 30 สิงหาคม 2558.
- “Bambu Indah.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<https://www.i-escape.com/bambu-indah> 2558. สืบค้น 19 กันยายน 2558.
- “COMO Shambhala.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<https://www.i-escape.com/como-shambhala> 2558. สืบค้น 25 กันยายน 2558.
- ศูนย์ข้อมูลประเทศไทย. “ข้อมูลภาคใต้.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://thailand.kapook.com/> 2558. สืบค้น 16 ตุลาคม 255

ประวัติอาจารย์ที่ปรึกษา

ผศ. กนกวรรณ อุสันโน

ประวัติส่วนตัว (โดยสังเขป)

ชื่อ : กนกวรรณ อุสันโน

สถานที่ติดต่อ : ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีปทุม 61 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทร : 0 2579 1111 ต่อ 2128

แฟกซ์ : 0 2579 1111 ต่อ 2115

อีเมลล์ : kanokwan.us@spu.ac.th

การศึกษา :

ปริญญาตรี : สถ.บ. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปริญญาโท : สถ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความเชี่ยวชาญ :

-การออกแบบสถาปัตยกรรม

-งานระบบอาคาร

ประสบการณ์การทำงาน :

- สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์

ตำแหน่ง : กรรมการวิชาการ

-สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์

ตำแหน่ง : กรรมการอนุรักษ์ศิลปะสถาปัตยกรรม

-ตำแหน่ง : วิทยากรโครงการอบรมเพื่อเตรียมตัวสอบรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม

-ตำแหน่ง : วิทยากรพิเศษโครงการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้เพื่อสอบรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

-รายการบ้านแสนรัก

ตำแหน่ง : วิทยากรพิเศษ

-มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตำแหน่ง: โครงการวิจัย แนวทางการปรับปรุงการใช้พลังงานในอาคารสยามบรมราชกุมารี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ : นางสาว ภาณุภา สุตใจ

เกิด : 18 มีนาคม 2535

ที่อยู่ : 522 หมู่ 10 ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร : 092 229 8099

อีเมลล์ : p.sudjai183@gmail.com

ประวัติการศึกษา :

ประถมศึกษา : โรงเรียนวัดควนชะลิก จังหวัดนครศรีธรรมราช

มัธยมศึกษาตอนต้น : โรงเรียนแหลมราษฎร์บำรุง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระดับปวช. : วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

ปริญญาตรี : กำลังศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ประสบการณ์ :

ปี 2558 : ฝึกงานด้านการออกแบบและเขียนแบบ

บริษัท ที.ที.เอส.เอ็นจิเนียริง (2004) จำกัด